

ГРАВЕ Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи

За годината завршена на 31 декември 2019 година

со извештај на независниот ревизор

Годишен извештај за работењето

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Финансиски извештаи

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	1
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	5
Извештај за промените во капиталот	10
Извештај за паричниот тек	12
Белешки кон финансиските извештаи	15

Извештај на
независниот
ревизор

КПМГ Македонија ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Северна Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до акционерите на ГРАВЕ Осигурување АД Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на ГРАВЕ Осигурување АД Скопје ("Друштвото"), како што се прикажани на страните од 1 до 63, кои се состојат од Билансот на состојба на 31 декември 2019 година, и Билансот на успех, Извештајот за промени во капиталот и Извештајот за паричниот тек за годината тогаш завршена, и белешките кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување, како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Северна Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени во Друштвото за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2019 година, како и неговата финансиска успешност и неговиот паричен тек за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Годишен извештај за работата на Друштвото изготвен согласно барањата на член 384(г) од Законот за трговски друштва

Согласно изискувањата на член 34(д) од Законот за ревизија, ние известуваме дека историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај на Друштвото, изготвен од раководството согласно барањата на член 384(г) од Законот за трговски друштва, се конзистентни во сите материјални аспекти, со годишната сметка на Друштвото и со финансиските информации обелоденети во ревидираните финансиски извештаи на Друштвото, на и за годината која завршува на 31 декември 2019 година. Раководството е одговорно за изготвување на годишната сметка на Друштвото која што беше одобрена од Одборот на Директори на Друштвото на 14 февруари 2020 година и за изготвување на годишниот извештај на активностите на Друштвото, кој што беше одобрен од Одборот на Директори на Друштвото на 14 февруари 2020 година.

Скопје, 14 февруари 2020 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР
Гордана Никушевска

КПМГ Македонија ДОО
Управител
Гордана Никушевска

Финансиски
извештаи

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

(Во илјади денари)

Белешка	2019	2018
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)	604.076	559.900
1. Бруто полисирана премија за осигурување	493.858	463.822
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	548.377	514.037
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	-	-
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	(54.528)	(50.434)
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	26	344
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	-	-
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	(17)	(125)
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	92.236	79.979
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти	-	-
2.1 Приходи од наемнини	-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	-	-
3. Приходи од камати	91.971	79.699
4. Позитивни курсни разлики	101	276
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	55	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка	-	-
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	-	-
7. Останати приходи од вложувања	109	4
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	16.121	14.412
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	1.844	1.682
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	17	5

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

Беле шка	2019	2018
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)	(531.521)	(503.015)
10	(107.642)	(125.659)
10	(126.319)	(122.405)
1. Бруто исплатени штети	-	-
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	-	-
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	10 15.876	12.738
5. Промени во бруто резервите за штети	10 (2.933)	(24.830)
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	10 5.734	8.838
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	(276.288)	(247.126)
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување	(276.288)	(247.126)
1.1 Промени во бруто математичката резерва	11 (276.337)	(247.277)
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	11 49	151
2. Промени во еквизационата резерва, нето од реосигурување	-	-
2.1. Промени во бруто еквизационата резерва	-	-
2.2 Промени во бруто еквизационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување	-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	(1.070)	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	11 (1.109)	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	11 39	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	-	-
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	-	-

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2019	2018
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО		(138.005)	(123.918)
1. Трошоци за стекнување	12	(95.883)	(86.599)
1.1 Провизија	12	(87.961)	(73.891)
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	12	(4.873)	(4.724)
1.3 Останати трошоци за стекнување	12	(3.049)	(7.984)
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)		-	-
2. Административни трошоци	12	(42.122)	(37.319)
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	12	(1.871)	(1.316)
2.2 Трошоци за вработените	12	(17.112)	(15.863)
2.2.1 Плати и надоместоци		(10.997)	(10.509)
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата		(1.364)	(1.045)
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување		(4.621)	(4.172)
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени		(130)	(137)
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки		-	-
2.4 Останати административни трошоци		(23.139)	(20.140)
2.4.1 Трошоци за услуги	12	(18.970)	(16.031)
2.4.2 Материјални трошоци	12	(904)	(996)
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	12	(3.265)	(3.113)
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА		(726)	(358)
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста			-
2. Трошоци за камати	13	(17)	(44)
3. Негативни курсни разлики	13	(571)	(254)
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)			-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба			-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба			-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)			-
5.3 Останати финансиски вложувања			-
6. Останати трошоци од вложувања	13	(138)	(60)
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	14	(7.747)	(6.236)
1. Трошоци за превентива			-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	14	(7.747)	(6.236)

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

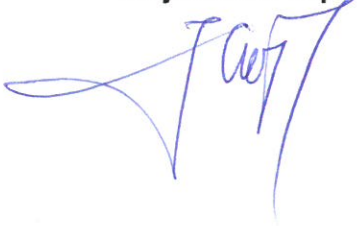
(Во илјади денари)

Белешка	2019	2018
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	(43)	282
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	-	-
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	72.555	56.885
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	(7.558)	(6.206)
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	64.997	50.679
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	-	-

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

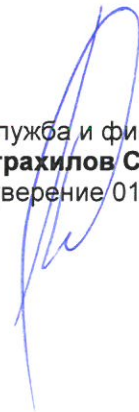
Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2020 година.

Извршен директор
Стојановски Зоран

Раководител на сметководствена служба и финансии
Страхилов Славчо
(Овластен сметководител, бр. на уверение 0100783)

Акционерско друштво
за осигурување
Г Р А В Е
СКОПЈЕ

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

(Во илјади денари)

АКТИВА

A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

1. Гудвил
2. Останати нематеријални средства

Б. ВЛОЖУВАЊА

**I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И
ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА**

1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста
- 1.1 Земјиште
- 1.2 Градежни објекти
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста
- 2.1 Земјиште
- 2.2 Градежни објекти
- 2.3 Останати материјални средства

**II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО
ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ
ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ
ЕНТИТЕТИ**

1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група – подружници
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група – подружници
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети

III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување

- 1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година
- 1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година

2. Финансиски вложувања расположливи за продажба

- 2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година
- 2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година
- 2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти
- 2.4 Акции и удели во инвестициски фондови

Белешка	2019	2018
16	10	30
	-	-
16	10	30
18	2.753.709	2.401.020
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
18	2.753.709	2.401.020
	-	-
	-	-
	-	-
18	2.235.365	1.851.943
	-	-
18	2.202.698	1.851.943
	-	-
18	32.667	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2019	2018
3. Финансиски вложувања за тргување		-	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани		518.344	549.077
4.1 Дадени депозити	18	514.000	545.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека		-	-
4.3 Останати заеми	18	4.344	4.077
4.4 Останати пласмани			
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	23	41.754	35.949
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	23	5.413	5.430
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	23	6.211	6.161
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	23	30.091	24.358
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	23	39	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)		1.109	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА		-	863
1. Одложени даночни средства		-	-
2. Тековни даночни средства		-	863
Ѓ. ПОБАРУВАЊА		84.026	77.509
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	19	34.793	32.568
1. Побарувања од осигуреници	19	34.793	32.568
2. Побарувања од застапници и посредници			
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2019	2018
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување		-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА	21	49.233	44.941
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	21	49.233	44.941
3. Останати побарувања	21	-	-
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ		-	-
E. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА		48.211	79.858
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ)	17	4.364	5.860
1. Опрема		4.352	5.847
2. Останати материјални средства	12	12	13
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	20	43.847	73.998
1. Парични средства во банка	20	12.431	16.077
2. Парични средства во благајна	20	7	-
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	20	31.133	57.671
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	20	276	250
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА		26	38
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување		-	-
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци		26	38
3. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА		2.928.845	2.595.267
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2019	2018
ПАСИВА			
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ		462.044	413.893
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ		183.999	183.999
1. Запишан капитал од обични акции		183.999	183.999
2. Запишан капитал од приоритетни акции		-	-
3. Запишан, а неуплатен капитал		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА		644	(958)
1. Материјални средства		-	-
2. Финансиски вложувања		644	(958)
3. Останати ревалоризациони резерви		-	-
IV. РЕЗЕРВИ		118.329	101.435
1. Законски резерви		118.329	101.435
2. Статутарни резерви		-	-
3. Резерви за сопствени акции		-	-
4. Откупени сопствени акции		-	-
5 Останати резерви		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА		94.075	78.738
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЭСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		64.997	50.679
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЭСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	23	2.392.139	2.112.896
I. Бруто резерви за преносни премии	23	18.268	18.295
II. Бруто математичка резерва	23	2.305.799	2.029.461
III. Бруто резерви за штети	23	68.072	65.140
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти		-	-
V. Бруто еквилизациона резерва		-	-
VI. Бруто останати технички резерви		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК		1.109	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ		300	321
1. Резерви за вработени		300	321
2. Останати резерви		-	-
Г.ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ		1.931	1.044
1. Одложени даночни обврски		-	-
2. Тековни даночни обврски		1.931	1.044
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	24	-	754

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

Ж. ОБВРСКИ

I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

1. Обврски спрема осигуреници
2. Обврски спрема застапници и посредници
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување

II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ

1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување

III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување
2. Обврски по основ на финансиски вложувања
3. Останати обврски

3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА

И. ВКУПНА ПАСИВА

J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА

Белешка	2019	2018
25	67.827	62.818
	-	-
	-	-
	-	-
25	10.726	10.451
25	10.726	10.451
	-	-
	-	-
	57.101	52.367
25	53.953	47.277
	-	-
25	3.148	5.090
26	3.495	3.541
	-	-
	2.928.845	2.595.267
	-	-

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2020 година.

Извршен директор
Стојановски Зоран

Раководител на сметководствена служба и финансии
Страхилов Славчо
(Овластен сметководител, бр. на уверение 0100783)

Акционерско друштво
за осигурување
Г Р А В Е
СКОПЈЕ

Извештај за промените во капиталот

Позиција (Во илјади денари)	Беле- шка	Акционер- ски капитал	Премии на емитира- ни акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалори- зациона резерва	Нераспре- делена добивка	Добивка за тековна- та година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутар- ни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
Состојба на 1 јануари 2018 година		183.999	-	81.324	-	-	-	81.324	-	-	55.116	60.335	380.774
Промена во сметководствените политики		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2018 година – преправено		183.999	-	81.324	-	-	-	81.324	-	-	55.116	60.335	380.774
Добивка или загуба за 2018 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50.679	50.679
Добивка или загуба за 2018 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50.679	50.679
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	(958)	-	-	(958)
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	-	(958)	-	-	(958)
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот		-	-	20.111	-	-	-	20.111	-	-	(36.713)	-	(16.602)
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	-	(16.602)	-	(16.602)
Останата распределба на сопствениците		-	-	20.111	-	-	-	20.111	-	-	(20.111)	-	-
Состојба на 31 декември 2018 година		183.999	-	101.435	-	-	-	101.435	-	(958)	78.738	50.679	413.893

Извештај за промените во капиталот (продолжение)

Позиција (Во илјади денари)	Беле шка	Акционер -ски капитал	Премии на емитира ни акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалори -зациона резерва	Нераспре делена добивка	Добивка за тековна та година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутар -ни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
Состојба на 1 јануари 2019 година		183.999	-	101.435	-	-	-	101.435	-	(958)	78.738	50.679	413.893
Промена во сметководствените политики		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2019 година – преправено		183.999	-	101.435	-	-	-	101.435	-	(958)	78.738	50.679	413.893
Добивка или загуба за 2019 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64.997	64.997
Добивка или загуба за 2019 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64.997	64.997
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	1.602	-	-	1.602
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	1.602	-	-	1.602
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот		-	-	16.894	-	-	-	16.894	-	-	(35.342)	-	(18.448)
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците		-	-	16.894	-	-	-	16.894	-	-	(18.448)	-	(18.448)
Состојба на 31 декември 2019 година	22	183.999	-	118.329	-	-	-	118.329	-	644	94.075	64.997	462.044

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2020 година.
Извршен директор
Стојановски Зоран

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Раководител на сметководствена служба и финансии
Страхилов Славчо
(Овластен сметководител, бр. на уверение 0100783)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за паричниот тек

(Во илјади денари)

A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси
2. Премија за реосигурување и ретроцесија
3. Приливи од учество во надомест на штети
4. Примени камати од работи на осигурување
5. Останати приливи од деловни активности

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија
4. Надоместоци и други лични расходи
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување
6. Платени камати
7. Данок на добивка и останати јавни давачки
8. Останати одливи од редовни активности

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

Белешка	2019	2018
	553.749	516.271
	553.732	516.266
	-	-
	-	-
	-	-
	17	5
	(300.232)	(277.017)
10	(126.319)	(122.405)
	-	-
	(23.095)	(20.702)
	(22.527)	(19.572)
	(117.388)	(102.362)
13	(17)	(44)
	(6.723)	(8.473)
	(4.163)	(3.459)
	253.517	239.254
	-	-

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за паричниот тек (продолжение)

(Во илјади денари)

Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Приливи по основ на нематеријални средства
2. Приливи по основ на материјални средства
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Приливи од камати

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Одливи по основ на нематеријални средства
2. Одливи по основ на материјални средства
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Одливи од камати

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

Белешка	2019	2018
	87.855	78.206
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	164	4
	-	-
	87.691	78.202
	(353.075)	(289.585)
	-	-
	(354)	(6.355)
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	(352.721)	(283.230)
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	(265.220)	(211.379)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за паричниот тек (продолжение)

(Во илјади денари)

Белешка	2019	2018
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	(18.448)	(16.602)
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	(18.448)	(16.602)
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	(18.448)	(16.602)
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ	641.604	594.477
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ	(671.755)	(583.204)
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ	-	11.273
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ	(30.151)	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	73.998	62.725
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	-	-
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	43.847	73.998

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2020 година.

Извршен директор
Стојановски Зоран

Раководител на сметководствена служба и финансии
Страхилов Славчо
(Овластен сметководител, бр. на уверение 0100783)

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Податоци за идентификација

ГРАВЕ Осигурување АД - Скопје е акционерско друштво за осигурување, ("Друштво"), официјално регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија. Согласно со наведената регистрација, единствен основач и сопственик на Друштвото е *Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft*, осигурителна компанија инкорпорирана во Австрија, која претставува матична компанија на Друштвото.

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 акции со вкупна номинална вредност од ЕУР 3.000.000.

Основна дејност

Основна дејност на Друштвото е осигурување на живот по класа 19 и 21, потоа осигурување од последици на несреќен случај – незгода по класа 1 (вклучувајќи индустриски повреди и професионални заболувања во случај на смрт или нарушување на здравјето поради повреда), како и здравствено осигурување.

Адреса на регистрираното седиште на Друштвото е:

ул."Пиринска"бр.23
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Вработени

На 31 декември 2019 година во Друштвото има 15 (2018: 17) вработени. Одборот на Директори го сочинуваат следниве членови:

Одбор на директори

Одбор на директори	2019
Зоран Стојановски, жител на Република Северна Македонија	Извршен директор
Зоран Лучиќ, Република Србија	Неизвршен член
Christoph Czettl, жител на Република Австрија	Неизвршен член
Gunter Puhtler, жител на Република Австрија	Неизвршен член

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ

2.1 Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" и "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси", и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување".

Финансиските извештаи на Друштвото за годината што заврши на 31 декември 2019 година беа одобрени за издавање од страна на Одбор на директори на Друштвото на 14 февруари 2020 година.

Финансиските извештаи се подготвени според историска вредност, освен за вреднувањето на вложувањата расположливи за продажба кои што се мерат по објективна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ (продолжение)

2.2 Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари ("МКД" или "Денар"), која е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е наведено поинаку, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

2.3 Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги во предвид околностите, и претставуваат основа за донесување на судови за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки. Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди. Расудувањата направени од страна на раководството при примената на сметководствените политики кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во белешка 4.

2.4 Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирана за ефективна камата и плаќања во текот на периодот и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во билансот на успех освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра. Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2019 и 2018 година беа како што следи:

	2019	2018
	МКД	МКД
1 ЕУР	61,4856	61,4950

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

3.1 Договори за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(i) Признавање и мерење

Премии

Бруто полисирана премија за осигурување на живот и бруто полисирана премија за осигурување на живот каде инвестицискиот товар е на осигуреникот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот ги опфаќа сите износи на премија за осигурување кои достасуваат (врз основа на одредбите од договорот за осигурување) во тековниот пресметковен период во однос на сите активни договори за осигурување. Бруто полисираната премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот, вклучува: еднократно платена премија по договори за осигурување кои влегле во сила во текот на пресметковниот период или рата на премија која достасала за наплата во текот на пресметковниот период во случај кога согласно договорот за осигурување е договорено повеќекратно плаќање на премијата.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Договори за осигурување (продолжение)

(i) Признавање и мерење (продолжение)

Износот на исплатената штета во животното осигурување (во случај на откуп или доживување) се зголемува за оствареното профитно учество и трошоците за обработка на штетата.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и оствареното профитно учество до моментот на пресметувањето. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, условите за осигурување, како и минати искуства и трендови.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Додека раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервируваниот износ.

(ii) Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти. Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на извештајот за финансиската состојба се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е обезвреднето доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Договори за осигурување (продолжение)

(iii) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(iv) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

3.2 Приходи

(i) Приходи од премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 3.1.

(ii) Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени по основ на провизии од полисирани премии предадени во реосигурување и учество во добивката од делот за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

(iii) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од финансиски средства. Приходот од финансиски средства се состои од приходи од камати од должнички хартии од вредност и орочени депозити во банки. Приходите од вложувања се признаваат во моментот на настанување користејќи го методот на ефективна камата. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања и приливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство (или каде што е соодветно, пократок период) до сегашната вредност на финансиското средство.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.3 Расходи

(i) Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во билансот на успех според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во билансот на успех како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(ii) Расходи од финансирање

Расходите од финансирање ги вклучуваат расходите од камати по кредити.

Сите трошоци за позајмување кои не се директно поврзани со набавка, изградба или производство на средство кое се квалификува се признаваат во билансот на успех со користење на методот на ефективна камата.

3.4 Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на локалната законска регулатива и нема да има правни или изведени обврски за плаќање во иднина. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси се признаваат како расход во добивката или загубата кога се пресметуваат.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Друштвото исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди согласно македонската законска регулатива и критериумите утврдени во Општиот колективен договор. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.5 Данок на добивка

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех освен кога се однесува за ставки коишто се пренесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2018: 10%) на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредноста на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат.

Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

3.6 Недвижности и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од обезвреднување. Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат во нето износ како “останати приходи” во билансот на успех.

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.6 Недвижности и опрема (продолжение)

(iii) Амортизација

Амортизацијата на недвижностите и опремата се признава во билансот на успех и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот полезен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Службени возила	25
Компјутерска опрема	25
Канцелариски машини	20
Канцелариски мебел	20

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

3.7 Нематеријални средства

(i) Сопствени средства

Нематеријалните средства набавени од Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од обезвреднување.

(ii) Последователни издатоци

Последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во дел од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се признава во билансот на успех и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот корисен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Софтвер	20

Методот на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се проценува на секој датум на известување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.8 Средства земени под наем - наемател

Наемите на средствата во услови кога Друштвото ги презема сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетно признавање средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања на наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицирани како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот за финансиска состојба на Друштвото.

3.9 Финансиски инструменти

(i) Класификација

Друштвото ги класификува финансиските средства како: кредити и побарувања, средства коишто се чуваат до достасување и средства расположливи за продажба. Друштво ја одредува класификацијата на финансиските средства при почетното признавање. Друштвото на денот на билансот на состојба нема финансиски средства по објективната вредност низ билансот на успех.

(ii) Мерење

Сите финансиски средства, освен оние коишто се мерат по објективната вредност низ билансот на успех, почетно се признаваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на дадените средства во моментот на нивното стекнување, вклучувајќи ги и трошоците за набавка.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства, со фиксни или предвидливи плаќања и не се котирани на активните пазари. Тие произлегуваат од активностите каде што Друштвото обезбедува пари на должник без намера за тргување.

Кредитите се признаваат кога паричните средства му се одобрени на должникот и се прикажани по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна камата.

Финансиски средства расположливи за продажба

Вложувањата расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како расположливи-за-продажба или кои не се класификувани во некоја друга категорија на финансиско средство. Финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се евидентираат по набавна вредност намалена за загубите поради обезвреднување. Согласно регулативата должничките хартиите од вредност издадени од Република Северна Македонија кои не се котирани на Македонската берза за хартии од вредност, а можат да се стекнат од издавачот на примарен пазар или на пазари преку шалтер, се вреднуваат со примена на методот на ефективна каматна стапка. Сите останати вложувања расположливи-за-продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(ii) Мерење (продолжение)

Финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна камата. Приходот од дивиденда се признава кога на Друштвото ќе му биде утврдено правото на дивиденда. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Останатите промени во објективната вредност се евидентираат директно во капиталот се додека вложувањата не се продадат или обезвреднат, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот се признаваат во билансот на успех.

Хартии од вредност што се чуваат до достасување

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност, коишто Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се признаваат по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна камата.

Доколку Друштвото продаде или прекласификува значителен износ од средствата што се чуваат до достасување пред датумот на достасување, во тој случај класификацијата на целата категорија ќе се доведе во прашање и ќе се прекласификува како категорија расположливи за продажба.

(iii) Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

(iv) Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на успех само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(v) Исправка на финансиски средства

Посебна резерва на побарувањата

На датумот на кој се сочинува Билансот на состојба Друштвото ја утврдува исправката на вредност (Посебната резерва) на побарувањата по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси донесен од Агенцијата на супервизија на осигурувањето. Согласно истиот Правилник Друштвото го утврдува минималниот и максималниот процент на исправка на вредност со примена на најмалку еден од следните критериуми:

- периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на должникот и/или;
- поединечна проценка на финансиската состојба на секој должник класифициран во соодветната категорија.

Друштвото врши класификација на побарувањата во следните категории во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето:

- 1) Категорија А - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле на датумот на доспевање на побарувањето и истото не го сторило во период до 30 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 2) Категорија Б - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 31 до 60 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 3) Категорија В - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 61 до 120 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 4) Категорија Г - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 121 до 270 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 5) Категорија Д - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 271 до 365 дена од денот на доспевање на побарувањето.
- 6) Категорија Ѓ - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период подолг од 365 дена од денот на доспевање на побарувањето, како и осигуреници каде рокот на доспевање во анексот е утврден по истек на важноста на полисата за осигурување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(v) Исправка на финансиски средства (продолжение)

Посебна резерва на побарувањата (продолжение)

Следствено на тоа, Друштвото ја утврдува исправката на вредност на следниот начин:

Група на побарувања	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 30 дена	0%
Б	од 31 до 60 дена	10%
В	од 61 до 120 дена	31%
Г	121 до 270 дена	51%
Д	271-365 дена	71%
Ѓ	подолг од 365 дена	100%

Исправка на вредност на финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главнината во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ билансот на успех.

Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливите-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава во капиталот.

3.10 Парични средства и паричен еквивалент

Паричните средства и паричните еквиваленти ги вклучуваат паричните средства по видување во деловните банки како и паричните средства во благајна со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци. Паричните средства и паричниот еквивалент се евидентираат во билансот на состојба по амортизирана набавна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.11 Резервирања

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна правна или конструктивна обврска, којашто е настаната како резултат на минати настани и за која е веројатно дека ќе настане одлив на средства за да се подмири таа обврска, и постои можност за проценување на износот на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични одливи користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците специфични за обврската.

3.12 Обезвреднување на не-финансиски средства

Сметководствената вредност на не-финансиските средства на Друштвото, се проценува на секоја дата на која се сочинува билансот на состојба за да се утврди дали постои индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои се проценува надоместувачкиот износ на средството.

Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместувачки износ. Единица која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува, којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во билансот на успех.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување признаена во минати периоди се проценува на секоја дата на изготвување на билансот на состојба заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

3.13 Акционерски капитал

(i) Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Дополнителните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

(ii) Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(i) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 5 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. За утврдување на математичката резерва Друштвото користи актуарски методи во согласност со правилата и процедурите пропишани од Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата, можно е крајниот резултат да се разликува од оригинално утврдената обврска.

(ii) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2019 година и 31 декември 2018 година се презентирани во табелата подолу:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА (продолжение)

(ii) Анализа на сензитивност (продолжение)

31 декември 2019	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	64.997	462.044	139.517	331%	-
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	74.194	471.241	139.517	338%	7%
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	55.800	452.847	139.517	325%	(7%)
10% зголемување на математичката резерва	(165.583)	231.464	139.517	166%	(165%)
10% намалување на математичката резерва	295.577	692.624	139.517	496%	165%
10% зголемување на вкупните трошоци	11.845	408.892	139.517	293%	(38%)
10% намалување на вкупните трошоци	118.149	515.196	139.517	369%	38%

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА (продолжение)

(ii) Анализа на сензитивност (продолжение)

31 декември 2018	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција	50.679	413.893	127.419	325%	-
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	58.649	421.863	127.419	331%	6%
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	42.709	405.923	127.419	319%	(6%)
10% зголемување на математичката резерва	(152.267)	210.947	127.419	166%	(159%)
10% намалување на математичката резерва	253.625	616.839	127.419	484%	159%
10% зголемување на вкупните трошоци	377	363.591	127.419	285%	(39%)
10% намалување на вкупните трошоци	100.981	464.195	127.419	364%	39%

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредна варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори.

Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио, кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, во кои Друштвото е подготвено да осигурува.

Сите општи договори за осигурување се по природа долгогодишни и осигурителот ги продолжува во моментот кога ќе се плати премијата за втората година и има право да одбие обновување или продолжување на истите, доколку премијата не биде платена, како и може да изврши промена во не техничките делови од договорот при неговото продолжување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Стратегија за математичка резерва

Математичката резерва е пресметана по нето проспективна метода како разлика од сегашната вредност на идните обврски и сегашна вредност на премиите, поединечно за секој договор. Кон оваа математичка резерва се додадени и преносните премии за животно осигурување, но за потребите на овој финансиски извештај е презентирана посебно како намалување на премиите. Стапката на цилмеризација, која се користи при пресметка на математичката резерва изнесува 3.5% (2018: 3,5%).

За пресметките користена е годишна техничка каматна стапка со висина од 3% за договорите склучени до 31.12.2015 година, односно годишна техничка каматна стапка со висина од 2,25% за договорите склучени од 01.01.2016 година. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите, примената на техничка каматна стапка со висина од 2,25%, започна од 01.11.2015 година.

За пресметките користени се југословенски општи таблици за смртност за мажи 1980/1982 година со модификации за договорите склучени до 30.06.2012 г., Општата таблица на морталитет на Република Србија за 2000/2002 година за машка популација со модификација за договорите склучени од 01.07.2012 г. до 31.12.2015 г. и Општа таблица на морталитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација за договорите склучени по 01.01.2016 г. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите користена е Општа таблица на морталитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација од 01.11.2015 г.

Покрај општата таблица на смртност, кај договорите од ГДД1 тарифата користени се и соодветни Таблици на веројатности за настанување на одредени тешки болести на Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација, а кај договорите од РДД13 тарифата користени се и соодветни таблици на веројатност за настанување на одредени тешки болести која се применува за дополнително осигурување спрема Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација.

За договорите од ЕРД1 и ЕРД11 тарифите, чија примена започна од 01.01.2016 г., користена е Австриска рента таблица (AVÖ2005R) за мажи и жени, модифицирана заради очекуваното зголемување на животниот век на населението, согласно искуството на основачот и другите членки на групацијата.

Математичката резерва на крајот на годината е пресметана со линеарна интерполација од математичката резерва на почетокот и на крајот на осигурителната година.

За ФЛД1 тарифата, осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови во случај на смрт и доживување не се пресметува математичка резерва. Постои само посебна резерва која е еднаква на вредноста на инвестициската сметка која е директно поврзана со уделите во инвестицискиот фонд. Формулата прикажува приближна вредност на денот на проценка, која е еднаква на производот на бројот на удели на инвестицискиот фонд кои ги поседува осигуреникот на својата инвестициска сметка и вредноста на уделите на фондот.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Договори за реосигурување

Во 2019 година активни се следните договори за реосигурување:

Реосигурител	Вид на реосигурување
Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Република Австрија	1) Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања, осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови и дополнителни осигурувања поврзани со нив (Quota Share договор), освен инвалидитет како последица на незгода (максимална сума од ЕУР 35.000).
	2) Договор по ризик со кој е покриено дополнително осигурување на инвалидитет како последица од незгода (максимална сума од ЕУР 50.000); Quota Share договор.
	3) Договор по настан со кој е покриено дополнително осигурување кон осигурувањето на живот (смрт или инвалидитет како последица на незгода, болнички дневници и други бенефиции при хоспитализација, работна неспособност). Excess of loss договор (максимална сума од ЕУР 4.500.000). Договор по настан со кој е покриено целокупно работење во врска со осигурување на живот и дополнително здравствено осигурување со исклучок на дополнително осигурување за смрт, инвалидност и работна неспособност како последица од незгода – кумулативно; X/L договор со максимален самопридржај по живот 35.000 Евра (максимална сума од ЕУР 2.250.000).
Grupama Express Life (претходен назив SOGE Life) / Бугарија	1) Договор по ризик со кој е покриено групно животно осигурување со дополнително осигурување на индивидуални корисници на банкарски производи во случај на смрт од било која причина, смрт поради несреќен случај, трајна и целосна загуба на самостојност и целосна и трајна инвалидност, Quota Share договор со учество на cedent 25% и учество на реосигурувач 75% за штети до 125.000 Евра и дополнителен Surplus за штети над 125.000 Евра, со кој реосигурителот покрива 100% од износот на штети над 125.000 ЕУР, со самопридржај 31.250 Евра; максимална сума ЕУР 250.000.
Münchener Rueckversicherungs- Gesellschaft / СР Германија	1) Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања и осигурување на живот поврзано со инв. фондови вклучувајќи ги и дополнителните осигурувања, освен инвалидитет како последица на незгода; Surplus договор со самопридржај; максимална одговорност од ЕУР 280.000 (освен за работна неспособност); учество во добивка.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзијата, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските. На 31 декември 2019 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 2.315.888 илјади (2018: МКД 2.055.089 илјади). Овие средства се состојат од парични средства, депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија. На 31 декември 2019 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 79.991 илјади (2018: МКД 83.000 илјади). Овие средства се состојат од депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија. Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат математичките резерви:

	2019	2018
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарски сметки	31.133	57.671
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ	494.000	373.000
Обврзници и други хар. од вред. за кои гарантира РСМ	<u>1.790.755</u>	<u>1.624.418</u>
	<u>2.315.888</u>	<u>2.055.089</u>
Обврски (Математички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	2.305.799	2.029.461
Дел за реосигурителот	<u>(6.211)</u>	<u>(6.161)</u>
	<u>2.299.588</u>	<u>2.023.300</u>
Покриеност на математичката резерва	<u>16.300</u>	<u>31.789</u>

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

	2019	2018
Средства		
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ	20.000	23.000
Обврзници и други хартии од вредност за кои гарантира РСМ	<u>59.991</u>	<u>60.000</u>
	<u>79.991</u>	<u>83.000</u>
Обврски (Технички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	86.341	83.435
Дел за реосигурителот	<u>(35.504)</u>	<u>(29.788)</u>
	<u>50.837</u>	<u>53.647</u>
Покриеност на техничките резерви	<u>29.154</u>	<u>29.353</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки не смеат да надминат 3% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување; краткорочните и долгорочните депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување, како и обврзниците или другите должнички хартии од вредност за кои гарантира Република Северна Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување. На 31 декември 2019 година паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 1,3% (2018: 2,8%), депозити во банки изнесуваат 21,3% (2018: 18,2%), додека државните обврзници изнесуваат 77,3% (2018: 79%) од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување.

На 31 декември 2019 година депозитите во банки изнесуваат 25% (2018: 27,7%), додека државните обврзници изнесуваат 75% (2018: 72,3%) од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување зависи од веројатноста за настанување на смрт, калкулирана во таблиците за смрт. Осигурените настани се случајни и нивниот број и висина ќе варира во зависност од степенот на воспоставените статистички техники. Поголемото портфолио на слични договори покажува помала варијабилност во настанувањето на ризикот.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

(i) Географска и секторска конценарција

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(ii) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

5.1 Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување и обврските за реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

(i) Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања (орочени депозити и должнички хартии од вредност).

Според раководството на Друштвото, должничките финансиски средства не се изложени на каматен ризик, со оглед на фактот дека најголем дел од нив се со фиксна камата (државни обврзници).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни. Финансиските средства на Друштвото се прикажани во табелата подолу:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

31 декември 2019	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка						Некаматон осни
		Променлива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Над 5 години	
Средства								
Финансиски средства								
- Орочени депозити	514.000	84.000	-	33.000	77.000	320.000	-	-
- Заеми	4.344	-	-	-	-	4.344	-	-
- Хартии од вредност расположиви за продажба	2.202.698	-	-	-	-	232.256	1.970.442	-
- Инвестициски фонд	32.667	-	-	-	-	-	-	32.667
- Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	1.109	-	-	-	-	-	-	1.109
Средства од реосигурување	41.754	-	-	-	-	-	-	41.754
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	84.026	-	-	-	-	-	-	84.026
Парични средства и паричен еквивалент	43.847	-	43.847	-	-	-	-	-
Активни временски разграничувања	26	-	-	-	-	-	-	26
Обврски								
Резерви по договори за осигурување	(2.393.248)	-	-	-	-	-	-	(2.393.248)
Обврски кон реосигурители	(10.726)	-	-	-	-	-	-	(10.726)
Останати обврски	(57.101)	-	-	-	-	-	-	(57.101)
Пасивни временски разграничувања	(3.495)	-	-	-	-	-	-	(3.495)
Неусогласеност на средствата и обврските	459.901	84.000	43.847	33.000	77.000	556.600	1.970.442	(2.304.988)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

31 декември 2018	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка						Некаматно сн
		Променли ва каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Над 5 години	
Средства								
Финансиски средства								
- Орочени депозити	545.000	78.000	-	137.000	186.000	144.000	-	-
- Заеми	4.077	-	-	-	-	4.077	-	-
- Хартии од вредност расположиви за продажба	1.851.943	-	-	21.928	64.891	-	1.765.124	-
Средства од реосигурување	35.949	-	-	-	-	-	-	35.949
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	77.509	-	-	-	-	-	-	77.509
Парични средства и паричен еквивалент	73.998	-	73.998	-	-	-	-	-
Активни временски разграничувања	38	-	-	-	-	-	-	38
Обврски								
Резерви по договори за осигурување	(2.112.896)	-	-	-	-	-	-	(2.112.896)
Обврски кон реосигурители	(10.451)	-	-	-	-	-	-	(10.451)
Останати обврски	(52.367)	-	-	-	-	-	-	(52.367)
Пасивни временски разграничувања	(3.541)	-	-	-	-	-	-	(3.541)
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување	(754)	-	-	-	-	-	-	(754)
Неусогласеност на средствата и обврските	(408.505)	78.000	73.998	158.928	250.891	148.077	1.765.124	(2.066.513)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така што концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај финансиските инструменти во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи во предвид дека Друштвото најмногу вложува во државни записи, државни обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се повратат. Максималната изложеност на Друштвото кон кредитниот ризик е презентирано во табелата подолу:

	2019	2018
Финансиски средства		
- Орочени депозити	514.000	545.000
- Заеми	4.344	4.077
- Хартии од вредност расположливи за продажба	2.202.698	1.851.943
- Инвестициски фонд	32.667	-
- Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	1.109	-
Средства од реосигурување	41.754	35.949
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	84.026	77.509
Парични средства и парични еквиваленти	43.847	73.998
Вкупно	2.924.471	2.588.476

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик (продолжение)

Паричните средства и паричните еквиваленти, останатите побарувања, средствата за реосигурување, орочените депозити, и должничките хартии од вредност не се обезвреднети. Средствата од реосигурување се побарувања од реосигурители со кредитен рејтинг од А+ според Стандард и Пурс Кредитен рејтинг агенцијата.

Структурата на доспеаноста на побарувања по основ на осигурување е презентирана подолу:

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
0-30 дена	26.290	-	26.290	-
31-60 дена	9.102	910	8.192	10%
61-120 дена	202	62	140	31%
121-270 дена	335	171	164	51%
271-365 дена	25	18	7	71%
Над 365 дена	50	50	-	100%
31 декември 2019	36.004	1.211	34.793	3,36%

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
0-30 дена	23.384	-	23.384	-
31-60 дена	9.939	994	8.945	10%
61-120 дена	285	88	197	31%
121-270 дена	76	39	37	51%
271-365 дена	17	12	5	71%
Над 365 дена	35	35	-	100%
31 декември 2018	33.736	1.168	32.568	3,46%

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

31 декември 2019	МКД	ЕУР	Вкупно
Вложувања	546.667	2.208.151	2.754.818
Дел за реосигурување во БТР	-	41.754	41.754
Побарувања	6.441	77.585	84.026
Парични средства и парични еквиваленти	43.847	-	43.847
Активни временски разграничувања	26	-	26
Вкупно средства	596.981	2.327.490	2.924.471
Бруто технички резерви	-	2.393.248	2.393.248
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	11.343	56.484	67.827
Пасивни временски разграничувања	1.066	2.429	3.495
Вкупно обврски	12.409	2.452.161	2.464.570
Нето вредност	584.572	(124.671)	459.901

31 декември 2018	МКД	ЕУР	Вкупно
Вложувања	545.000	1.856.020	2.401.020
Дел за реосигурување во БТР	-	35.949	35.949
Побарувања	10.071	67.438	77.509
Парични средства и парични еквиваленти	73.998	-	73.998
Активни временски разграничувања	38	-	38
Вкупно средства	629.107	1.959.407	2.588.514
Бруто технички резерви	-	2.112.896	2.112.896
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на дог. за рео.	-	754	754
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	10.316	52.502	62.818
Пасивни временски разграничувања	726	2.815	3.541
Вкупно обврски	11.042	2.168.967	2.180.009
Нето вредност	618.065	(209.560)	408.505

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

(iv) Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (продолжение)

31 декември 2019	До 1 година	Од 1 до 3 години	Од 3 до 5 години	Од 5 до 10 години	Над 10 години	Вкупно
Вкупно средства						
Вложувања	126.109	389.000	236.600	-	2.003.109	2.754.818
Дел за реосигурување во БТР	1.272	2.447	2.878	8.923	26.234	41.754
Побарувања	80.433	3.593	-	-	-	84.026
Парични средства	43.847	-	-	-	-	43.847
Активни временски разграничувања	26	-	-	-	-	26
	251.687	395.040	239.478	8.923	2.029.343	2.924.471
Вкупно обврски						
Бруто технички резерви	72.881	140.235	164.971	511.460	1.503.701	2.393.248
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	67.827	-	-	-	-	67.827
Пасивни временски разграничувања	3.495	-	-	-	-	3.495
	144.203	140.235	164.971	511.460	1.503.701	2.464.570
Рочна неусогласеност	107.484	254.805	74.507	(502.537)	525.642	459.901

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (продолжение)

31 декември 2018	До 1 година	Од 1 до 3 години	Од 3 до 5 години	Од 5 до 10 години	Над 10 години	Вкупно
Вкупно средства						
Вложувања	472.819	159.000	4.077	232.291	1.532.833	2.401.020
Дел за реосигурување во БТР	1.179	1.659	2.501	7.331	23.279	35.949
Побарувања	76.252	1.257	-	-	-	77.509
Парични средства	73.998	-	-	-	-	73.998
Активни временски разграничувања	38	-	-	-	-	38
	624.286	161.916	6.578	239.622	1.556.112	2.588.514
Вкупно обврски						
Бруто технички резерви	69.310	97.499	147.000	430.901	1.368.186	2.112.896
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	63.572	-	-	-	-	63.572
Пасивни временски разграничувања	3.541	-	-	-	-	3.541
	136.423	97.499	147.000	430.901	1.368.186	2.180.009
Рочна неусогласеност	487.863	64.417	(140.422)	(191.279)	187.926	408.505

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот

Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши работи на осигурување, како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи.

Капиталот на друштвото за осигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност.

Цели на Друштвото во поглед на управувањето со капиталот се:

- Да соодветствува со барањата за капитал согласно законската регулативата;
- Да одржи стабилна и квалитетна капитална база која ќе го поддржи развојот на друштвото.

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Одделните вложувања на капиталот можат да изнесуваат најмногу до: 60% за вложувања во недвижности; 15% за вложувања во аконтации и заеми што друштвото според Општите услови на осигурувањето ги одобрува со презентација на сопствените полиси за кои премијата е навремено уплатена, при што одделното вложување во вакви заеми не може да надмине 1% од капиталот. Друштвото може неограничено да ги вложува средствата на капиталот во државни хартии од вредност, банки и да одобрува заеми на правни лица со обезбедување на банкарска гаранција, притоа почитувајќи ги принципите на ликвидност, сигурност и рентабилност. Вкупните финансиски вложувања во една банка можат да изнесуваат најмногу до 25% од капиталот. Вкупните финансиски вложувања кај поединечен субјект кој не е банка, можат да изнесуваат најмногу до 10% од капиталот.

На 31 декември 2019 година Друштвото има вложувања од капиталот во државни хартии од вредност, удели во инвестиционен фонд, парични средства во банки и заеми. Вкупните заеми одобрени од Друштвото претставуваат 1,1% од капиталот на Друштвото. На 31 декември 2019 година Друштвото нема депозити во банки како вложувања од капиталот.

Друштвото го пресметува потребното ниво на маргината на солвентност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Маргина на солвентност и користењето на сопствените средства редовно се следат од раководството на Друштвото, при што се користат техники кои се пропишани согласно законската регулатива.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Потребното ниво на маргина на солвентност за осигурување на живот е прикажано подолу:

		2019	2018
Бруто математичка резерва	1	2.305.798	2.029.461
Нето математичка резерва	2	2.299.588	2.023.300
Коефициент 1 ($[3]=[2]/[1]$ или 0,85, доколку е помал)	3	0.997	0.997
Релевантен фактор	4	4%	4%
Прв резултат ($[5]=[1]*[3]*[4]$)	5	91.983	80.932
	6	50	91
Бруто ризичен капитал (доколку не е негативен број)	7	261	2.864
ризик од смрт од 3 до 5 години	8	13.042.609	12.817.577
ризик од смрт (освен [6] и [7])	9	39.128	38.457
Вкупно ($[6]*0,1\% + [7]*0,15\% + [8]*0,3\%$)	10	13.036.710	12.814.371
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	11	0.999	0.999
Коефициент 2 ($[11]=[10]/([6]+[7]+[8])$ или 0,50, доколку е помал)	12	39.109	38.439
Втор резултат ($[12]=[9]*[11]$)	13	-	-
Капитализирани средства	14	131.093	119.371
Пресметана маргина на солвентност за осигурување на живот			

Потребното ниво на маргина на солвентност за осигурување каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот (класа 21) е прикажано подолу:

		2019	2018
Бруто резерва	1	1.109	-
Нето резерва	2	1.070	-
Коефициент 1 ($[3]=[2]/[1]$ или 0,85, доколку е помал)	3	0.965	-
Релевантен фактор	4	4%	-
Прв резултат ($[5]=[1]*[3]*[4]$)	5	43	-
	6	-	-
Бруто ризичен капитал (доколку не е негативен број)	7	-	-
ризик од смрт од 3 до 5 години	8	126.520	-
ризик од смрт (освен [6] и [7])	9	380	-
Вкупно ($[6]*0,1\% + [7]*0,15\% + [8]*0,3\%$)	10	126.481	-
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	11	0.999	-
Коефициент 2 ($[11]=[10]/([6]+[7]+[8])$ или 0,50, доколку е помал)	12	379	-
Втор резултат ($[12]=[9]*[11]$)	13	-	-
Капитализирани средства	14	422	-
Пресметана маргина на солвентност за осигурување каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот			

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Потребното ниво на маргина на солвентност за дополнително осигурување кон осигурувањето на живот е прикажано подолу:

		2019	2018
Бруто полисирана премија	1	65.133	60.816
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	11.724	10.947
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	-	-
Вкупен износ од Бруто полисираната премија ([4]=[2] + [3])	4	11.724	10.947
Бруто исплатени штети	5	10.280	5.873
Нето исплатени штети	6	7.017	4.318
Коефициент ([7]=[6]/[5] или 0.50 доколку е помал)	7	0,683	0,735
Пресметана маргина на солвентност за допол. осиг. ([8]=[4]*[7])	8	8.002	8.048
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност		<u>139.517</u>	<u>127.419</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Пресметката на капиталот на Друштвото е како што следи:

	Ознака	2019	2018
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8-I9-I10-I11-I12-I13)	I	394.060	363.184
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	183.999	183.999
Премии од емитирани обични акции	I2	-	-
Законски и статутарни резерви	I3	118.329	100.477
Пренесена нераспределена добивка	I4	94.075	78.738
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	10	30
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	-	-
Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба мерени по објективна вредност	I9	-	-
Нереализирана загуба од вреднување на финансиските средства расположливи за продажба	I10	2.333	-
Нето негативни ревалоризациски резерви и останатите разлики од вреднување коишто произлегуваат од вложувања во придружени друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на методот на главнина	I11	-	-
Останати одбивни ставки поради непочитување на ограничувањата при вложување на средствата од капиталот, предвидени во членот 73-а од ЗСО	I12	-	-
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4+II5+II6), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	2.381	-
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-	-
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	-	-
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на сопственичките инструменти коишто се расположливи за продажба и мерени по објективна вредност	II5	2.381	-
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на должничките инструменти расположливи за продажба, мерени по објективна вредност	II6	-	-
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	396.441	363.184
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-	-
КАПИТАЛ I + II – IV	V	396.441	363.184
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	139.517	127.419
Капитал	VI3	396.441	363.184
Гарантен фонд	VI4	184.457	184.485
Вишок/(недостаток) на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 - VI4)	VI5	211.985	178.699
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7	256.924	235.765

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

6. Објективна вредност

	Заеми и побарувања	Чувани-до- достасаност	Расположлив и за продажба	Останата амортизиран а набавна вредност	Вкупна сметковод -ствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2019						
Финансиски средства						
- Орочени депозити	-	-	-	514.000	514.000	514.000
- Хартии од вредност расположливи за продажба	-	-	2.235.365	-	2.235.365	2.235.365
- Заеми на иматели на полиси	-	-	-	4.344	4.344	4.344
- Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик			1.109	-	1.109	1.109
Средства од реосигурување	-	-	-	41.754	41.754	41.754
Побарувања	-	-	-	84.026	84.026	84.026
Парични средства и паричен еквивалент	-	-	-	43.847	43.847	43.847
Активни временски разграничувања	-	-	-	26	26	26
	-	-	2.236.474	687.997	2.923.362	2.923.362
Финансиски обврски						
Резерви по договори за осигурување	-	-	-	2.393.248	2.393.248	2.393.248
Обврски кон реосигурители	-	-	-	10.726	10.726	10.726
Пасивни временски разграничувања	-	-	-	3.495	3.495	3.495
Останати обврски	-	-	-	57.101	57.101	57.101
	-	-	-	2.464.570	2.464.570	2.464.570

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

6. Објективна вредност (продолжение)

	Заеми и побарувања	Чувани-до- достасаност	Расположлив и за продажба	Останата амортизиран а набавна вредност	Вкупна сметковод ствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2018						
Финансиски средства						
- Орочени депозити	-	-	-	545.000	545.000	545.000
- Хартии од вредност расположливи за продажба	-	-	1.851.943	-	1.851.943	1.851.943
- Заеми на иматели на полиси	-	-	-	4.077	4.077	4.077
Средства од реосигурување	-	-	-	35.949	35.949	35.949
Побарувања	-	-	-	77.509	77.509	77.509
Парични средства и паричен еквивалент	-	-	-	73.998	73.998	73.998
Активни временски разграничувања	-	-	-	38	38	38
	-	-	1.851.943	736.571	2.588.514	2.588.514
Финансиски обврски						
Резерви по договори за осигурување	-	-	-	2.112.896	2.112.896	2.112.896
Обврски кон реосигурители	-	-	-	10.451	10.451	10.451
Пасивни временски разграничувања	-	-	-	3.541	3.541	3.541
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување	-	-	-	754	754	754
Останати обврски	-	-	-	52.367	52.367	52.367
	-	-	-	2.180.009	2.180.009	2.180.009

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Премии

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Бруто полисирана премија за осигурување		
Осигурување живот	478.345	452.902
Осигурување на живот кога инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот	4.534	-
Дополнително осигурување незгода	65.498	61.135
	548.377	514.037
Бруто полисирана премија дадена во реосигурување:		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(24.655)	(23.807)
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	(878)	(1.627)
-Groupama Life Express / Бугарија	(28.995)	(25.000)
	(54.528)	(50.434)
Промена во бруто резерва за преносна премија на неживот (дополнително)	26	344
Промена во бруто резерва за преносна премија на неживот (дополнително) за реосигурување:		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	53	(147)
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	(70)	22
	(17)	(125)
	493.858	463.822

8. Приходи од вложувања

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Приходи од камати:		
-Камати од обврзници	81.349	67.522
-Камати од заеми дадени на сопственици на полиси	341	342
-Камати од депозити	10.281	11.835
	91.971	79.699
Позитивни курсни разлики	101	276
Нереализирани добивки од прод. на удели	55	-
Приходи од амортизација на обврзници	109	4
Вкупно приходи од вложувања	92.236	79.979

Од вкупниот износ на приходи од вложувања МКД 75.496 илјади (2018: МКД 69.621 илјади) се остварени од вложување на средствата кои ја покриваат математичката резерва, МКД 2.308 илјади (2018: МКД 2.301 илјади) од вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви, а МКД 14.432 илјади (2018: МКД 8.057 илјади) остварени од вложување од средствата кои не ја покриваат математичката резерва и/или техничките резерви.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

9. Приходи по основ на провизии од реосигурување

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Приходи по основ на провизии од реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	9.871	9.236
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	526	781
-Groupama Life Express / Бугарија	5.724	4.395
	<u>16.121</u>	<u>14.412</u>

10. Настанати штети-нето

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Бруто износ на штети		
-Бруто исплатени штети	(126.319)	(122.405)
-Бруто исплатени штети – дел за реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	8.076	5.235
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	-	28
-Groupama Life Express / Бугарија	7.800	7.475
	<u>15.876</u>	<u>12.738</u>
	<u>(110.443)</u>	<u>(109.667)</u>
Промени во бруто резерви за штети		
-Промени во бруто резерви за настанати и пријавени штети	7.703	(18.290)
-Промени во бруто резерви за настанати и непријавени штети	(10.636)	(6.540)
	<u>(2.933)</u>	<u>(24.830)</u>
Промени во бруто резерви за штети-дел за реосигурување		
-Промени во резерва за настанати и непријавени штети –дел за реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(738)	1.861
-Groupama Life Express	6.472	6.977
	<u>5.734</u>	<u>8.838</u>
	<u>(107.642)</u>	<u>(125.659)</u>

11. Промени во останати технички резерви-нето

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Промени во бруто математичка резерва		
-Промени во бруто математичка резерва	(268.352)	(242.878)
-Промени во бруто резерви за удел во добивка	(5.954)	(5.084)
-Промени во бруто резерви за учество во добивка	2.721	2.008
-Промени во бруто резерви за преносна премија-животно	(4.752)	(1.323)
-Промени во посебна резерва за unit - linked	(1.109)	-
	<u>(277.446)</u>	<u>(247.277)</u>
Промени во бруто математичка резерва-дел во реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	243	142
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	(155)	9
	<u>88</u>	<u>151</u>
	<u>(277.358)</u>	<u>(247.126)</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

12. Нето трошоци за спроведување на осигурување

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>Трошоци за стекнување</i>		
-Провизија за брокерски друштва и застапници	(87.961)	(73.891)
-Бруто плати за вработените во внатрешна продажна мрежа	(4.873)	(4.724)
- Останати трошоци за стекнување	(3.049)	(7.984)
	<u>(95.883)</u>	<u>(86.599)</u>
<i>Административни трошоци</i>		
-Амортизација на материјални и нематеријални средства	(1.871)	(1.316)
-Плати, даноци и придонеси од и за плати	(17.112)	(15.863)
<i>Останати административни трошоци</i>		
- Трошоци за услуги	(18.970)	(16.031)
- Материјални трошоци	(904)	(996)
- Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	(3.265)	(3.113)
	<u>(42.122)</u>	<u>(37.319)</u>
	<u>(138.005)</u>	<u>(123.918)</u>

13. Трошоци од вложувања

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Трошоци за камати	(17)	(44)
Негативни курсни разлики	(571)	(254)
Расходи од амортизација на обврзници	(138)	(60)
	<u>(726)</u>	<u>(358)</u>

14. Останати осигурителни технички трошоци намалени за трошоци на реосигурување

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Трошоци за надомест на Агенција за супервизија на осигурување	(4.118)	(3.760)
Отпис на мали износи по полиси	(441)	(401)
Трошоци за променлива провизија	(3.188)	(2.075)
	<u>(7.747)</u>	<u>(6.236)</u>

Трошоците за променлива провизија се однесуваат на провизија за Охридска Банка пресметана според финансискиот протокол бр. 05-243/1 од 28.05.2012 и претставува 25% од техничкиот резултат за спроведување на кредитното животно осигурување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

15. Данок на добивка

Признаен во билансот на успех

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Тековен данок од добивка	(7.558)	(6.206)
	<u>(7.558)</u>	<u>(6.206)</u>

Усогласување со применетата даночна стапка

	2019	2019	2018	2018
Добивка пред оданочување	%	<u>72.555</u>	%	<u>56.885</u>
Данок од добивка	(10,0%)	(7.255)	(10,0%)	(5.689)
Расходи непризнаени за даночни цели	(0,4%)	(303)	(0,9%)	(517)
Вкупен данок на добивка	<u>(10,4%)</u>	<u>(7.558)</u>	<u>(10,9%)</u>	<u>(6.206)</u>

16. Нематеријални средства

	Софтвер	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2018	673	673
На 31 декември 2018	<u>673</u>	<u>673</u>
На 1 јануари 2019	673	673
Зголемување	-	-
На 31 декември 2019	<u>673</u>	<u>673</u>
Амортизација		
На 1 јануари 2018	(600)	(600)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(43)	(43)
На 31 декември 2018	<u>(643)</u>	<u>(643)</u>
На 1 јануари 2019	(643)	(643)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(20)	(20)
На 31 декември 2019	<u>(663)</u>	<u>(663)</u>
Сметководствена вредност		
На 31 декември 2018	<u>30</u>	<u>30</u>
На 31 декември 2019	<u>10</u>	<u>10</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

17. Недвижности, опрема и останати средства

	Опрема и мебел	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2018	4.861	4.861
Зголемување	6.354	6.354
На 31 декември 2018	11.215	11.215
На 1 јануари 2019	11.215	11.215
Зголемување	355	355
На 31 декември 2019	11.570	11.570
Амортизација		
На 1 јануари 2018	(4.082)	(4.082)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(1.273)	(1.273)
На 31 декември 2018	(5.355)	(5.355)
На 1 јануари 2019	(5.355)	(5.355)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(1.851)	(1.851)
На 31 декември 2019	(7.206)	(7.206)
Сметководствена вредност		
На 31 декември 2018	5.860	5.860
На 31 декември 2019	4.364	4.364

На 31 декември 2019 година Друштвото нема дадени недвижности и опрема под залог (2018: нема).

18. Останати финансиски вложувања

	2019	2018
Финансиски вложувања расположливи за продажба		
-за покрите на математичка резерва	1.790.755	1.624.417
-за покрите на технички резерви	59.991	60.000
-за покрите на капитал	384.619	167.526
	2.235.365	1.851.943
Депозити, заеми и останати пласмани		
Дадени депозити		
-за покрите на технички резерви	20.000	23.000
-за покрите на капитал	-	149.000
-за покрите на математичка резерва	494.000	373.000
	514.000	545.000
Заеми		
-заеми на иматели на полиси (аванси за полиси за живот)	4.344	4.077
	4.344	4.077
	2.753.709	2.401.020

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

18. Останати финансиски вложувања (продолжение)

На 31 декември 2019 година, Друштвото има финансиски вложувања расположливи за продажба во износ од МКД 2.202.698 илјади во државни обврзници кои имаат рокови на доспевање од 5 до 30 години (2018: од 2 до 30 години) и каматни стапки од 3% до 5% (2018: 3% до 5%). Износот од МКД 32.667 илјади се однесува на удели во инвестициски фонд.

На 31 декември 2019 година, Друштвото има депозити во домашни банки кои имаат рокови на доспевање од 2 до 36 месеци (2018: од 12 до 37 месеци) и каматни стапки од 1,64% до 3% (2018: 1,6% до 3%).

19. Побарувања од непосредни работи на осигурување

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>Побарувања по основ на премии</i>		
Побарувања по основ премии за осигурување	36.004	33.736
Исправка на вредност на побарувања	<u>(1.211)</u>	<u>(1.168)</u>
	<u>34.793</u>	<u>32.568</u>

Заклучно со 31 декември 2019 година, Друштвото склучило 2.219 (2018: 2.074) нови полиси или вкупно активни договори со состојба на 31 декември 2019 година од 17.433 осигурителни полиси (2018: 16.405 активни полиси) за животна осигурување.

Движењето на исправката на вредноста во текот на годината е како што следи:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
На 1 јануари:	(1.168)	(1.451)
дополнителна исправка на вредност:	(323)	(250)
ослободување на исправка на вредност:	<u>280</u>	<u>533</u>
На 31 декември	<u>(1.211)</u>	<u>(1.168)</u>

20. Парични средства и парични еквиваленти

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Парични средства во домашни банки	12.431	16.077
Парични средства во благајна	7	-
Издвоени парични средства за покрите на математичка резерва	31.133	57.671
Останати парични еквиваленти-бизнис картички	<u>276</u>	<u>250</u>
	<u>43.847</u>	<u>73.998</u>

Парите на денарски жиро сметки во домашни банки имаат варијабилни годишни камати, што зависи од банките, и истите можат да се менуваат, што е дискреционо право на секоја банка.

Во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето, друштвата се должни да отворат посебна сметка во банка на која се држат средствата што ја покриваат математичката резерва и преку која се извршуваат сите поединечни трансакции поврзани со математичката резерва.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

21. Останати побарувања

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Побарувања по основ на финансиски вложувања		
- Побарувања по основ на камати од обврзници	42.792	34.870
- Побарувања по основ на камати од депозити	<u>6.441</u>	<u>10.071</u>
	49.233	44.941

22. Акционерски капитал и резерви

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 обични акции (2018: 3.000 обични акции) со номинална вредност од ЕУР 1000 по акција, односно вкупно ЕУР 3.000.000 (2018: ЕУР 3.000.000). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Согласно законската регулатива дивиденди може да се исплатуваат откако ќе бидат покриени сите акумулирани загуби. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Сопственичката структура на акционерскиот капитал на 31 декември 2019 и 2018 година е следна:

	Акционерски капитал ЕУР 2019	Акционерски капитал ЕУР 2018	Сопственичка структура % 2019	Сопственичка структура % 2018
<u>Акционер</u>				
Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft Австрија	3.000.000	3.000.000	100%	100%
	3.000.000	3.000.000	100%	100%

Дивиденди

По денот на изготвување на билансот на состојба, Одборот на директори на Друштвото во согласност со утврденото право, според законските прописи донесе предлог одлука за распоред на дел од добивката за исплата на дивиденда во износ од МКД 18.445.680 односно 6.148 денари по акција (2018: 18.448.500 односно 6.149,5 денари по акција).

Во текот на 2019 година беше исплатена дивиденда во износ од МКД 18.448.500 (2018: МКД 16.602.489).

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

22. Акционерски капитал и резерви (продолжение)

Резерви на сигурност

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

23. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување

	2019			2018		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Математичка резерва	2.305.799	(6.211)	2.299.588	2.029.461	(6.161)	2.023.300
Посебна резерва за unit-linked	1.109	(39)	1.070	-	-	-
Преносна премија	18.268	(5.413)	12.855	18.295	(5.430)	12.865
Резерви за штети	68.072	(30.091)	37.981	65.140	(24.358)	40.782
	2.393.248	(41.754)	2.351.494	2.112.896	(35.949)	2.076.947

(i) Анализи на резервите по договори за осигурување

	Осигурување од живот	Дополнително осигурување	Осиг. каде инв. ризик го превзема осиг.	Вкупно
Математичка резерва	2.305.215	584	-	2.305.799
Посебна резерва за унит линк	-	-	1.109	1.109
Преносна премија	-	18.268	-	18.268
Пренос за делот на реосигурителот	(6.211)	(5.413)	(39)	(11.663)
Резерви за штети	45.243	22.829	-	68.072
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(23.443)	(6.648)	-	(30.091)
31 декември 2019	2.320.804	29.620	1.070	2.351.494

	Осигурување од живот	Дополнително осигурување	Осиг. каде инв. ризик го превзема осиг.	Вкупно
Математичка резерва	2.029.021	440	-	2.029.461
Преносна премија	-	18.295	-	18.295
Пренос за делот на реосигурителот	(6.161)	(5.430)	-	(11.591)
Резерви за штети	41.791	23.349	-	65.140
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(18.086)	(6.272)	-	(24.358)
31 декември 2018	2.046.565	30.382		2.076.947

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

23. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување (продолжение)

(i) Анализи на резервите по договори за осигурување (продолжение)

Бруто технички резерви

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Бруто резерва за преносна премија	18.268	18.295
Бруто математичка резерва		
- преносни премии за животно осигурување	176.866	172.114
- математичка резер. по основ животно осиг.	2.008.748	1.740.395
- резерва за удел во добивка	109.798	103.844
- резерва за идни бонуси и попусти	10.387	13.108
	<u>2.305.799</u>	<u>2.029.461</u>
Посебна резерва за унит линк		
- посебна резерва за unit-linked	1.109	-
	<u>1.109</u>	<u>-</u>
Бруто резерви за штети		
- резерви за пријавени неисплатени штети	31.898	39.601
- резерви за настанати непријавени штети	34.192	23.642
- резерви за трошоци за штети	1.982	1.897
	<u>68.072</u>	<u>65.140</u>
	<u>2.393.248</u>	<u>2.112.896</u>

Реосигурување во бруто технички резерви

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Дел за реосигурување на преносна премија		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	5.039	4.949
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft Германија	413	481
	<u>5.452</u>	<u>5.430</u>
Дел за реосигурување на математичка резерва		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	6.049	5.843
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft Германија	162	318
	<u>6.211</u>	<u>6.161</u>
Дел за реосигурување за резерви за штети		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	8.558	9.296
- Groupama Life Express	21.533	15.062
	<u>30.091</u>	<u>24.358</u>
	<u>41.754</u>	<u>35.949</u>

24. Обврска за депозити кон реосигурителни компании

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Обврска за депозити кон реосигурителни компании		
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft Германија	-	754
	<u>-</u>	<u>754</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

25. Останати обврски

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Обврски од непосредни работи на осигурување		
- провизии на агенти и брокери	9.171	7.853
- примени аванси по премии	44.782	39.424
	53.953	47.277
Обврски поврзани со реосигурување		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	6.701	8.308
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	1.243	884
- Groupama Life Express/Бугарија	2.782	1.259
	10.726	10.451
Останати обврски		
- за плати на вработени	1.615	2.124
- обврски кон добавувачи во земјата и странство	477	310
- по договор за дело	172	11
- обврска за лиценца	859	2.626
- обврска кон Граве Недвижности-Скопје	25	19
	3.148	5.090
	67.827	62.818

26. Пасивни временски разграничувања

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Однапред пресметани трошоци	1.066	726
Одложено плаќање на провизии	2.429	2.815
	3.495	3.541

27. Потенцијални и преземени обврски

Судски спорови

Друштвото дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Друштвото издвојува резерви за судски спорови кои се вклучени во резервите за штети.

28. Усогласеност со законската регулатива

На 31 декември 2019 година Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви. Друштвото има доволно средства за покривање на техничката резерва и покривање на капиталот во целост.

На 31 декември 2019 година акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР или еквивалент од МКД 183.999 илјади на денот на уплатата на капиталот, додека гарантниот фонд изнесува 3.000.000 ЕУР или МКД 184.457 илјади на 31 декември 2019 година. Друштвото редовно го известува регулаторот - Агенцијата за супервизија на осигурувањето ("АСО") за капиталот на Друштвото преку кварталните извештаи.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

29. Оперативен лизинг

Друштвото во август 2019 година склучи нов договор за изнајмување на деловни простории, со рок до 31 декември 2023 година.

Обврски по неотповиклив оперативен лизинг се следниве:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Помалку од една година	5.275	5.731
Помеѓу една и пет години	21.059	28.657
	<u>26.334</u>	<u>34.388</u>

Во текот на годината завршена на 31 декември 2019 година, МКД 6.832 илјади беа признаени како трошок во билансот на успех како резултат на користење на оперативен лизинг (2018: МКД 4.274 илјади).

30. Трансакции со поврзани субјекти

Друштвото ги извршило следните трансакции со поврзани страни за годините што завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година:

Извештај за сеопфатна добивка (биланс на успех)

Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија – матична компанија

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Бруто полисирана премија дадена во реосигурување (белешка 7)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(24.655)	(23.807)
Промена во бруто резерва за преносна премија на (дополнително) за реосигурување (белешка 7)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	53	(147)
Приходи по основ на провизии од реосигурување (белешка 9)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	9.871	9.236
Бруто исплата на штета – дел за реосигурување (белешка 10)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	8.076	5.235
Промени во резерви за настанати и непријавени штети-дел за реосигурување (белешка 10)		
- Промени во резерва за настанати и непријавени штети – Реосигурување		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(738)	1.861
Промени во бруто математичка резерва - дел во реосигурување (белешка 11)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	243	142

Останати административни трошоци

- Трошоци за услуги (Grazer Wechelseitige Versicherung AG)	(2.882)	(2.556)
--	---------	---------

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

30. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)
Извештај за финансиска состојба (биланс на состојба)

Реосигурување во бруто технички резерви

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Дел за реосигурување на преносна премија (белешка 23)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	5.039	4.949
Дел за реосигурување на математичка резерва (белешка 23)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	6.049	5.843
Дел за реосигурување за резерви за настанати пријавени штети (белешка 23)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	8.558	9.296
Обврски по основ на премија за реосигурување (белешка 25)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	6.701	8.308
Останати обврски (белешка 25)		
- Обврски за лиценца (Grazer Wechelseitige Versicherung AG) Австрија	859	2.626

Извештај за сеопфатна добивка (биланс на успех)

Граве недвижности ДООЕЛ Скопје / Македонија - подружница на матичната компанија

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Трошок за закупнини (белешка 29)		
- Граве Недвижности ДООЕЛ Скопје/ Македонија	6.832	4.274

Извештај за финансиска состојба (биланс на состојба)

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Краткорочни обврски (белешка 25)		
- Граве Недвижности ДООЕЛ Скопје/ Македонија	25	19

30. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Друштвото, вклучени во Административни трошоци (види белешка 12) се како што следува:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Краткорочни користи за вработените	5.918	5.691
	<u>5.918</u>	<u>5.691</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

31. Последователни настани

По датумот на изготвување на билансот на состојба, не се случиле материјални настани коишто би требало да се објават во финансиските извештаи.

A vertical blue gradient bar on the right side of the page, transitioning from a darker blue at the top to a lighter blue at the bottom.

Годишен извештај за работењето

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ГРАВЕ ОСИГУРУВАЊЕ А.Д СКОПЈЕ ВО 2019 ГОДИНА**

СОДРЖИНА

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ (НАПОМЕНИ)
2. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ И ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
3. ФИЗИЧКИ ОБЕМ НА РАБОТЕЊЕТО
4. ПОДАТОЦИ ЗА АКЦИОНЕРСКИОТ КАПИТАЛ
5. ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕТО
6. ЗАКЛУЧОК

Скопје, февруари 2020

ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ (НАПОМЕНИ)

Акционерското друштво за осигурување Граве Скопје (во понатамошниот текст Друштво) со седиште на ул. "Пиринска" бр.23 Скопје, по добиеното Решение за издавање дозвола за вршење работи на осигурување од Министерството за финансии бр. 11- 18652/3 од 15.01.2007 година е запишано во Централниот регистар на РМ под деловоден број 30120070001886 од 19.02.2007 година.

ЕМБС: 6192491

Единствен даночен број: 4030007623705

Друштвото е регистрирано за обавување на следните работи:

- Осигурување на живот, за класа 19 и 21 и
- Осигурување од последици на несрекен случај – незгода, класа 1 согласно Законот за супервизија на осигурување. (вклучувајќи индустриски повреди и професионални заболувања), во случај на смрт или нарушување на здравјето поради повреда),
- Здравствено осигурување по член 5 ст.1 т.2 од Законот за супервизија на осигурување

Основната главнина изнесува: 3.000.000,00 евра

а која на ден 31.12.2019 година изнесува 183.998.795,00 денари

Единствен акционер и сопственик е Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft од Грац со 100% учество во основачкиот капитал.

Орган на управување: **Одбор на директори**

Одборот на директори го сочинуваат 4 членови од кои 3 неизвршни и 1 извршен член и тоа:

Одбор на директори

Одбор на директори	2019
Зоран Стојановски, жител на Република Македонија	Извршен директор
Зоран Лучиќ, Република Србија	Неизвршен член
Christoph Czettl, жител на Република Австрија	Неизвршен член
Gunter Puhtler, жител на Република Австрија	Неизвршен член

Работите со платниот промет во 2019 година Друштвото ги обавуваше преку сметките кај следните банки:

- Халк банка а.д Скопје
- Комерцијална банка а.д Скопје
- Стопанска банка а.д Скопје
- Про Кредит банка а.д Скопје
- Универална инвестициона банка а.д Скопје
- НЛБ Тутунска банка а.д Скопје
- Шпаркасе банка македонија а.д Скопје
- Охридска банка а.д Охрид

Граве осигурување ад Скопје и во 2019 година покажа дека е многу добро позиционирана осигурителна компанија, односно дека е еден од лидерите на пазарот за животното осигурување во Р. Македонија.

Пазарот на животното осигурување во Р. Македонија официјално започнува да се развива во 2005 година. Со основањето на Граве во 2007 година значително се придонесе во насока на порастот на довербата во осигурителните компании во Р. Македонија, а со тоа и потребата на населението за осигурување на живот.

Во период од десет години постоење на Граве, осигурителната премија за животното осигурување перманентно расте.

Со зачувување и одржување на финансиската стабилност Граве осигурување АД Скопје е во можност на своите клиенти, деловни партнери и вработените да им понуди висок степен на сигурност. Една од клучните причини за тоа е конзервативната политика на вложување, и способноста на друштвото да се прилагоди на условите и состојбата на пазарот.

Стратегиски цели:

Цел 1. Услугите за клиентите се брзи и ефикасни

Нашите клиенти го заслужуваат најдоброто што осигурувањето може да го понуди. Понудата на соодветни производи, навременото постапување по барањата на клиентите и брза исплата на осигурителните надоместоци е наш приоритет. Интеракциите со друштвото да бидат едноставни, лесни и кратки, да се овозможат пријателски и ефикасни услуги, телефонски консултации и интернет услуги. Обезбедување на технолошки и организациски ресурси за остварување на овие цели.

Цел 2. Сигурност и стабилност во работењето

Заради обезбедување сигурност и стабилност во работењето, се грижиме за управување со ризиците, правиме соодветна проценка на премиите, обезбедуваме соодветни резерви и нивно сигурно инвестирање. За ефикасно и ефективно работење, континуирано ги унапредуваме процесите на работа и ја одржуваме и надградуваме информатичката технологија, со значајна стручна поддршка од матичната кука од Австрија. Нашите менаџмент принципи и корпоративното управување се битен столб на културата на друштвото.

Цел 3. Вработените се обучени и задоволни со работата и работната средина

Заради оптимален придонес на вработените во работењето континуирано ги едуцираме вработените и се грижиме тие да бидат задоволни со својата работа и работна средина. Ефективниот систем за планирање и развој на човечките ресурси ќе обезбеди тие да бидат правилно обучени да преземат нови одговорности. Тие мора да бидат информирани за плановите и активностите на друштвото.

ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ И ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА

Граве осигурување а.д.Скопје ја заврши деловната 2019 година со позитивен финансиски резултат, односно добивка пред оданочување во износ од 72.554.896,00 денари. По одбивањето на данокот од добивка во износ од 7.557.727,00 денари остварената нето добивка за финансиската година изнесува 64.997.169,00 денари.

Позитивниот финансиски резултат според видови на осигурување изнесува :

	2019	2018
осигурување на живот:	64.997.169,00	50.679.090,00

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

(Во илјади денари)

Белешка	2019	2018
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	604.076	559.900
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)	493.858	463.822
1. Бруто полисирана премија за осигурување	548.377	514.037
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	(54.528)	(50.434)
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	26	344
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	(17)	(125)
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	92.236	79.979
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти	-	-
2.1 Приходи од наемнини	-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	-	-
3. Приходи од камати	91.971	79.699
4. Позитивни курсни разлики	101	276
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	55	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка	-	-
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	109	4
7. Останати приходи од вложувања	-	-
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	16.121	14.412
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	1.844	1.682
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	17	5

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

Беле шка	2019	2018
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)	(531.521)	(503.015)
10 Бруто исплатени штети	(107.642)	(125.659)
10 Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	(126.319)	(122.405)
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	-	-
10 Промени во бруто резервите за штети	15.876	12.738
10 Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	(2.933)	(24.830)
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	-	-
10 Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	5.734	8.838
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	(276.288)	(247.126)
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување	(276.288)	(247.126)
1.1 Промени во бруто математичката резерва	(276.337)	(247.277)
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	49	151
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување	-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување	-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	(1.070)	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	(1.109)	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	39	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	-	-
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	-	-

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2019	2018
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО		(138.005)	(123.918)
1. Трошоци за стекнување	12	(95.883)	(86.599)
1.1 Провизија	12	(87.961)	(73.891)
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	12	(4.873)	(4.724)
1.3 Останати трошоци за стекнување	12	(3.049)	(7.984)
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)		-	-
2. Административни трошоци	12	(42.122)	(37.319)
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	12	(1.871)	(1.316)
2.2 Трошоци за вработените	12	(17.112)	(15.863)
2.2.1 Плати и надоместоци		(10.997)	(10.509)
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата		(1.364)	(1.045)
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување		(4.621)	(4.172)
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени		(130)	(137)
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки		-	-
2.4 Останати административни трошоци		(23.139)	(20.140)
2.4.1 Трошоци за услуги	12	(18.970)	(16.031)
2.4.2 Материјални трошоци	12	(904)	(996)
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	12	(3.265)	(3.113)
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА		(726)	(358)
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста			
2. Трошоци за камати	13	(17)	(44)
3. Негативни курсни разлики	13	(571)	(254)
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)			-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба			
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба			
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)			
5.3 Останати финансиски вложувања			
6. Останати трошоци од вложувања	13	(138)	(60)
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	14	(7.747)	(6.236)
1. Трошоци за превентива			-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	14	(7.747)	(6.236)

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

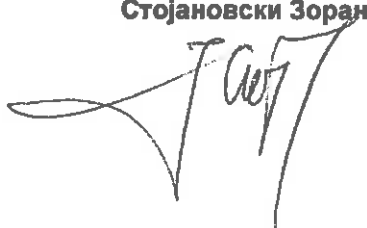
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ

Белешка	2019	2018
	(43)	282
	-	-
	72.555	56.885
	-	-
15	(7.558)	(6.206)
	-	-
	64.997	50.679
	-	-

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2020 година.

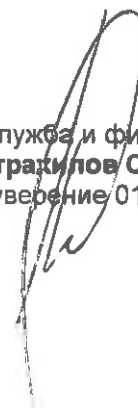
Извршен директор
Стојановски Зоран

Раководител на сметководствена служба и финансии
Страхилов Славчо

(Овластен сметководител, бр. на уверение 0100783)

Акционерско друштво
 за осигурување
Г Р А В Е
 СКОПЈЕ

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

(Во илјади денари)

	Белешка	2019	2018
АКТИВА			
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА			
1. Гудвил	16	10	30
2. Останати нематеријални средства	16	-	-
Б. ВЛОЖУВАЊА			
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА			
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста	18	10	30
1.1 Земјиште		2.753.709	2.401.020
1.2 Градежни објекти		-	-
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста		-	-
2.1 Земјиште		-	-
2.2 Градежни објекти		-	-
2.3 Останати материјални средства		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ			
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група – подружници		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група – подружници		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети		-	-
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА			
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	18	2.753.709	2.401.020
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба	18	2.235.365	1.851.943
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	18	2.202.698	1.851.943
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	18	32.667	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2019	2018
3. Финансиски вложувања за тргување		-	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани		518.344	549.077
4.1 Дадени депозити	18	514.000	545.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека		-	-
4.3 Останати заеми	18	4.344	4.077
4.4 Останати пласмани		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ			
	23	41.754	35.949
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	23	5.413	5.430
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	23	6.211	6.161
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	23	30.091	24.358
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	23	39	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)		1.109	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА		-	863
1. Одложени даночни средства		-	-
2. Тековни даночни средства		-	863
Ѓ. ПОБАРУВАЊА		84.026	77.509
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ			
	19	34.793	32.568
1. Побарувања од осигуреници	19	34.793	32.568
2. Побарувања од застапници и посредници		-	-
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2019	2018
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување		-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА	21	49.233	44.941
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	21	49.233	44.941
3. Останати побарувања	21	-	-
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ		-	-
E. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА		48.211	79.858
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ)	17	4.364	5.860
1. Опрема		4.352	5.847
2. Останати материјални средства	12	12	13
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	20	43.847	73.998
1. Парични средства во банка	20	12.431	16.077
2. Парични средства во благајна	20	7	-
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	20	31.133	57.671
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	20	276	250
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА		26	38
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување		-	-
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци		26	38
3. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА		2.928.845	2.595.267
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2019	2018
ПАСИВА			
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ		462.044	413.893
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ		183.999	183.999
1. Запишан капитал од обични акции		183.999	183.999
2. Запишан капитал од приоритетни акции		-	-
3. Запишан, а неуплатен капитал		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА		644	(958)
1. Материјални средства		-	-
2. Финансиски вложувања		644	(958)
3. Останати ревалоризациони резерви		-	-
IV. РЕЗЕРВИ		118.329	101.435
1. Законски резерви		118.329	101.435
2. Статутарни резерви		-	-
3. Резерви за сопствени акции		-	-
4. Откупени сопствени акции		-	-
5. Останати резерви		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА		94.075	78.738
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ			
ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		64.997	50.679
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ			
ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	23	2.392.139	2.112.896
I. Бруто резерви за преносни премии	23	18.268	18.295
II. Бруто математичка резерва	23	2.305.799	2.029.461
III. Бруто резерви за штети	23	68.072	65.140
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти		-	-
V. Бруто еквилизациона резерва		-	-
VI. Бруто останати технички резерви		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС			
НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ			
ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ			
РИЗИК		1.109	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ		300	321
1. Резерви за вработени		300	321
2. Останати резерви		-	-
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ			
ОБВРСКИ		1.931	1.044
1. Одложени даночни обврски		-	-
2. Тековни даночни обврски		1.931	1.044
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД			
ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА			
РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО			
ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА			
РЕОСИГУРУВАЊЕ	24	-	754

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

Ж. ОБВРСКИ

I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

1. Обврски спрема осигуреници
2. Обврски спрема застапници и посредници
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување

II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ

1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување

III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување
2. Обврски по основ на финансиски вложувања
3. Останати обврски

3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА

И. ВКУПНА ПАСИВА

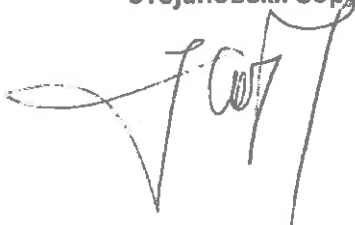
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА

Белешка	2019	2018
25	67.827	62.818
	-	-
	-	-
	-	-
25	10.726	10.451
25	10.726	10.451
	-	-
	-	-
	57.101	52.367
25	53.953	47.277
	-	-
25	3.148	5.090
26	3.495	3.541
	-	-
	2.928.845	2.595.267
	-	-

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

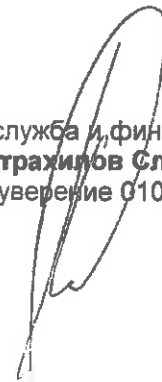
Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2020 година.

Извршен директор
Стојановски Зоран

Раководител на сметководствена служба и финансии
Страхилов Славчо
(Овластен сметководител, бр. на уверение 0100783)

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Извештај за промените во капиталот

Позиција (Во илјади денари)	Беле- шка	Акционер- ски капитал	Премии на емитира- ни акции	Резерви				Откупени сопствени акции	Ревапори- зациона резерва	Нераспре- делена добивка	Добивка за тековна- та година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутар- ни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви					
Состојба на 1 јануари 2018 година		183.999	-	81.324	-	-	-	81.324	-	55.116	60.335	380.774
Промена во сметководствените политики		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2018 година – преправено		183.999	-	81.324	-	-	-	81.324	-	55.116	60.335	380.774
Добивка или загуба за 2018 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка или загуба за 2018 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	(958)	-	-	(958)
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	(958)	-	-	(958)
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот		-	-	20.111	-	-	-	20.111	-	(36.713)	-	(16.602)
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	(16.602)	-	(16.602)
Останата распределба на сопствениците		-	-	20.111	-	-	-	20.111	-	(20.111)	-	-
Состојба на 31 декември 2018 година		183.999	-	101.435	-	-	-	101.435	-	78.738	50.679	413.893

Извештај за промените во капиталот (продолжение)

Позиција (Во илјади денари)	Белешка	Акционер-ски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви			Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка	Добивка за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции					
Состојба на 1 јануари 2019 година		183.999	-	101.435	-	-	-	(958)	78.738	50.679	413.893
Промена во сметководствените политики		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2019 година – преправено		183.999	-	101.435	-	-	-	(958)	78.738	50.679	413.893
Добивка или загуба за 2019 година		-	-	-	-	-	-	-	-	64.997	64.997
Добивка или загуба за 2019 година		-	-	-	-	-	-	-	-	64.997	64.997
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	1.602	-	-	1.602
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	1.602	-	-	1.602
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот		-	-	16.894	-	-	-	-	(35.342)	-	(18.448)
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	(18.448)	-	(18.448)
Останата распределба на сопствениците		-	-	16.894	-	-	-	-	(16.894)	-	-
Состојба на 31 декември 2019 година		183.999	-	118.329	-	-	-	644	94.075	64.997	462.044

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2020 година.
Извршен директор
Стојановски Зоран

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Раководител на сметководствена служба / Финансиски
Страховател / Главачо
(Овластен сметководител, бр. на уверение 0700783)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за паричниот тек

(Во илјади денари)

A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси
2. Премија за реосигурување и ретроцесија
3. Приливи од учество во надомест на штети
4. Примени камати од работи на осигурување
5. Останати приливи од деловни активности

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија
4. Надоместоци и други лични расходи
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување
6. Платени камати
7. Данок на добивка и останати јавни давачки
8. Останати одливи од редовни активности

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

Белешка	2019	2018
	553.749	516.271
	553.732	516.266
	-	-
	-	-
	-	-
	17	5
	(300.232)	(277.017)
10	(126.319)	(122.405)
	-	-
	(23.095)	(20.702)
	(22.527)	(19.572)
	(117.388)	(102.362)
13	(17)	(44)
	(6.723)	(8.473)
	(4.163)	(3.459)
	253.517	239.254
	-	-

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за паричниот тек (продолжение)

(Во илјади денари)

Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Приливи по основ на нематеријални средства
2. Приливи по основ на материјални средства
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Приливи од камати

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Одливи по основ на нематеријални средства
2. Одливи по основ на материјални средства
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Одливи од камати

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

Белешка	2019	2018
	87.855	78.206
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	164	4
	-	-
	87.691	78.202
	(353.075)	(289.585)
	-	-
	(354)	(6.355)
	-	-
	-	-
	-	-
	(352.721)	(283.230)
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	(265.220)	(211.379)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за паричниот тек (продолжение)

(Во илјади денари)

Белешка	2019	2018
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	(18.448)	(16.602)
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	(18.448)	(16.602)
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	(18.448)	(16.602)
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ	641.604	594.477
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ	(671.755)	(583.204)
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ	-	11.273
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ	(30.151)	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	73.998	62.725
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	-	-
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	43.847	73.998

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2020 година.

Извршен директор
Стојановски Зоран

Раководител на сметководствена служба и финансии
Страхилов Славчо
(Овластен сметководител, бр. на уверение 0100783)
Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Податоци за идентификација

ГРАВЕ Осигурување АД - Скопје е акционерско друштво за осигурување, ("Друштво"), официјално регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија. Согласно со наведената регистрација, единствен основач и сопственик на Друштвото е *Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft*, осигурителна компанија инкорпорирана во Австрија, која претставува матична компанија на Друштвото.

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 акции со вкупна номинална вредност од ЕУР 3.000.000.

Основна дејност

Основна дејност на Друштвото е осигурување на живот по класа 19 и 21, потоа осигурување од последици на несрекен случај – незгода по класа 1 (вклучувајќи индустриски повреди и професионални заболувања во случај на смрт или нарушување на здравјето поради повреда), како и здравствено осигурување.

Адреса на регистрираното седиште на Друштвото е:

ул."Пиринска"бр.23
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Вработени

На 31 декември 2019 година во Друштвото има 15 (2018: 17) вработени. Одборот на Директори го сочинуваат следниве членови:

Одбор на директори

Одбор на директори	2019
Зоран Стојановски, жител на Република Северна Македонија	Извршен директор
Зоран Лучиќ, Република Србија	Неизвршен член
Christoph Czettl, жител на Република Австрија	Неизвршен член
Gunter Puhtler, жител на Република Австрија	Неизвршен член

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ

2.1 Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" и "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси", и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување".

Финансиските извештаи на Друштвото за годината што заврши на 31 декември 2019 година беа одобрени за издавање од страна на Одбор на директори на Друштвото на 14 февруари 2020 година.

Финансиските извештаи се подготвени според историска вредност, освен за вреднувањето на вложувањата расположливи за продажба кои што се мерат по објективна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ (продолжение)

2.2 Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари ("МКД" или "Денар"), која е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е наведено поинаку, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

2.3 Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги во предвид околностите, и претставуваат основа за донесување на судови за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки. Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди. Расудувањата направени од страна на раководството при примената на сметководствените политики кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во белешка 4.

2.4 Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирана за ефективна камата и плаќања во текот на периодот и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во билансот на успех освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра. Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2019 и 2018 година беа како што следи:

	2019	2018
	МКД	МКД
1 ЕУР	61,4856	61,4950

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

3.1 Договори за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(i) Признавање и мерење

Премии

Бруто полисирана премија за осигурување на живот и бруто полисирана премија за осигурување на живот каде инвестицискиот товар е на осигуреникот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот ги опфаќа сите износи на премија за осигурување кои достасуваат (врз основа на одредбите од договорот за осигурување) во тековниот пресметковен период во однос на сите активни договори за осигурување. Бруто полисираната премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот, вклучува: еднократно платена премија по договори за осигурување кои влегле во сила во текот на пресметковниот период или рата на премија која достасала за наплата во текот на пресметковниот период во случај кога согласно договорот за осигурување е договорено повеќекратно плаќање на премијата.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Договори за осигурување (продолжение)

(i) Признавање и мерење (продолжение)

Износот на исплатената штета во животното осигурување (во случај на откуп или доживување) се зголемува за оствареното профитно учество и трошоците за обработка на штетата.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и оствареното профитно учество до моментот на пресметувањето. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, условите за осигурување, како и минати искуства и трендови.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Додека раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервирањето износ.

(ii) Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти. Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на извештајот за финансиската состојба се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е обезвреднето доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Договори за осигурување (продолжение)

(iii) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(iv) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

3.2 Приходи

(i) Приходи од премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 3.1.

(ii) Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени по основ на провизии од полисирани премии предадени во реосигурување и учество во добивката од делот за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

(iii) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од финансиски средства. Приходот од финансиски средства се состои од приходи од камати од должнички хартии од вредност и орочени депозити во банки. Приходите од вложувања се признаваат во моментот на настанување користејќи го методот на ефективна камата. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања и приливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство (или каде што е соодветно, пократок период) до сегашната вредност на финансиското средство.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.3 Расходи

(i) Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во билансот на успех според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во билансот на успех како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(ii) Расходи од финансирање

Расходите од финансирање ги вклучуваат расходите од камати по кредити.

Сите трошоци за позајмување кои не се директно поврзани со набавка, изградба или производство на средство кое се квалификува се признаваат во билансот на успех со користење на методот на ефективна камата.

3.4 Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на локалната законска регулатива и нема да има правни или изведени обврски за плаќање во иднина. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси се признаваат како расход во добивката или загубата кога се пресметуваат.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Друштвото исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди согласно македонската законска регулатива и критериумите утврдени во Општиот колективен договор. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.5 Данок на добивка

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех освен кога се однесува за ставки коишто се пренесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2018: 10%) на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредноста на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат.

Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

3.6 Недвижности и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од обезвреднување. Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат во нето износ како "останати приходи" во билансот на успех.

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.6 Недвижности и опрема (продолжение)

(iii) Амортизација

Амортизацијата на недвижностите и опремата се признава во билансот на успех и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот полезен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Службени возила	25
Компјутерска опрема	25
Канцелариски машини	20
Канцелариски мебел	20

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

3.7 Нематеријални средства

(i) Сопствени средства

Нематеријалните средства набавени од Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од обезвреднување.

(ii) Последователни издатоци

Последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во дел од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се признава во билансот на успех и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот корисен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Софтвер	20

Методот на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се проценува на секој датум на известување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.8 Средства земени под наем - наемател

Наемите на средствата во услови кога Друштвото ги презема сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетно признавање средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања на наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицирани како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот за финансиска состојба на Друштвото.

3.9 Финансиски инструменти

(i) Класификација

Друштвото ги класификува финансиските средства како: кредити и побарувања, средства коишто се чуваат до достасување и средства расположливи за продажба. Друштво ја одредува класификацијата на финансиските средства при почетното признавање. Друштвото на денот на билансот на состојба нема финансиски средства по објективната вредност низ билансот на успех.

(ii) Мерење

Сите финансиски средства, освен оние коишто се мерат по објективната вредност низ билансот на успех, почетно се признаваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на дадените средства во моментот на нивното стекнување, вклучувајќи ги и трошоците за набавка.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства, со фиксни или предвидливи плаќања и не се котирани на активните пазари. Тие произлегуваат од активностите каде што Друштвото обезбедува пари на должник без намера за тргување.

Кредитите се признаваат кога паричните средства му се одобрени на должникот и се прикажани по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна камата.

Финансиски средства расположливи за продажба

Вложувањата расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како расположливи-за-продажба или кои не се класификувани во некоја друга категорија на финансиско средство. Финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се евидентираат по набавна вредност намалена за загубите поради обезвреднување. Согласно регулативата должничките хартиите од вредност издадени од Република Северна Македонија кои не се котирани на Македонската берза за хартии од вредност, а можат да се стекнат од издавачот на примарен пазар или на пазари преку шалтер, се вреднуваат со примена на методот на ефективна каматна стапка. Сите останати вложувања расположливи-за-продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(ii) Мерење (продолжение)

Финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна камата. Приходот од дивиденда се признава кога на Друштвото ќе му биде утврдено правото на дивиденда. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Останатите промени во објективната вредност се евидентираат директно во капиталот се додека вложувањата не се продадат или обезвреднат, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот се признаваат во билансот на успех.

Хартии од вредност што се чуваат до достасување

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност, коишто Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се признаваат по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна камата.

Доколку Друштвото продаде или прекласификува значителен износ од средствата што се чуваат до достасување пред датумот на достасување, во тој случај класификацијата на целата категорија ќе се доведе во прашање и ќе се прекласификува како категорија расположливи за продажба.

(iii) Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

(iv) Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на успех само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(v) Исправка на финансиски средства

Посебна резерва на побарувањата

На датумот на кој се сочинува Билансот на состојба Друштвото ја утврдува исправката на вредност (Посебната резерва) на побарувањата по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси донесен од Агенцијата на супервизија на осигурувањето. Согласно истиот Правилник Друштвото го утврдува минималниот и максималниот процент на исправка на вредност со примена на најмалку еден од следните критериуми:

- периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на должникот и/или;
- поединечна проценка на финансиската состојба на секој должник класифициран во соодветната категорија.

Друштвото врши класификација на побарувањата во следните категории во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето:

- 1) Категорија А - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле на датумот на доспевање на побарувањето и истото не го сториле во период до 30 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 2) Категорија Б - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 31 до 60 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 3) Категорија В - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 61 до 120 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 4) Категорија Г - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 121 до 270 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 5) Категорија Д - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 271 до 365 дена од денот на доспевање на побарувањето.
- 6) Категорија Ѓ - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период подолг од 365 дена од денот на доспевање на побарувањето, како и осигуреници каде рокот на доспевање во анексот е утврден по истек на важноста на полисата за осигурување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(v) Исправка на финансиски средства (продолжение)

Посебна резерва на побарувањата (продолжение)

Следствено на тоа, Друштвото ја утврдува исправката на вредност на следниот начин:

Група на побарувања	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 30 дена	0%
Б	од 31 до 60 дена	10%
В	од 61 до 120 дена	31%
Г	121 до 270 дена	51%
Д	271-365 дена	71%
Г	подолг од 365 дена	100%

Исправка на вредност на финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главницата во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ билансот на успех.

Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположлив-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава во капиталот.

3.10 Парични средства и паричен еквивалент

Паричните средства и паричните еквиваленти ги вклучуваат паричните средства по видување во деловните банки како и паричните средства во благајна со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци. Паричните средства и паричниот еквивалент се евидентираат во билансот на состојба по амортизирана набавна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.11 Резервирања

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна правна или конструктивна обврска, којашто е настаната како резултат на минати настани и за која е веројатно дека ќе настане одлив на средства за да се подмири таа обврска, и постои можност за проценување на износот на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични одливи користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците специфични за обврската.

3.12 Обезвреднување на не-финансиски средства

Сметководствената вредност на не-финансиските средства на Друштвото, се проценува на секоја дата на која се сочинува билансот на состојба за да се утврди дали постои индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои се проценува надоместувачкиот износ на средството.

Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместувачки износ. Единица која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува, којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во билансот на успех.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување признаена во минати периоди се проценува на секоја дата на изготвување на билансот на состојба заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

3.13 Акционерски капитал

(i) Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Дополнителните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

(ii) Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(i) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 5 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. За утврдување на математичката резерва Друштвото користи актуарски методи во согласност со правилата и процедурите пропишани од Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата, можно е крајниот резултат да се разликува од оригинално утврдената обврска.

(ii) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2019 година и 31 декември 2018 година се презентирани во табелата подолу:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА (продолжение)

(ii) Анализа на сензитивност (продолжение)

31 декември 2019	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	64.997	462.044	139.517	331%	-
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	74.194	471.241	139.517	338%	7%
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	55.800	452.847	139.517	325%	(7%)
10% зголемување на математичката резерва	(165.583)	231.464	139.517	166%	(165%)
10% намалување на математичката резерва	295.577	692.624	139.517	496%	165%
10% зголемување на вкупните трошоци	11.845	408.892	139.517	293%	(38%)
10% намалување на вкупните трошоци	118.149	515.196	139.517	369%	38%

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА (продолжение)

(ii) Анализа на сензитивност (продолжение)

31 декември 2018	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција	50.679	413.893	127.419	325%	-
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	58.649	421.863	127.419	331%	6%
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	42.709	405.923	127.419	319%	(6%)
10% зголемување на математичката резерва	(152.267)	210.947	127.419	166%	(159%)
10% намалување на математичката резерва	253.625	616.839	127.419	484%	159%
10% зголемување на вкупните трошоци	377	363.591	127.419	285%	(39%)
10% намалување на вкупните трошоци	100.981	464.195	127.419	364%	39%

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредна варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори.

Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио, кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, во кои Друштвото е подготвено да осигурува.

Сите општи договори за осигурување се по природа долгогодишни и осигурителот ги продолжува во моментот кога ќе се плати премијата за втората година и има право да одбие обновување или продолжување на истите, доколку премијата не биде платена, како и може да изврши промена во не техничките делови од договорот при неговото продолжување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Стратегија за математичка резерва

Математичката резерва е пресметана по нето проспективна метода како разлика од сегашната вредност на идните обврски и сегашна вредност на премиите, поединечно за секој договор. Кон оваа математичка резерва се додадени и преносните премии за животното осигурување, но за потребите на овој финансиски извештај е презентирана посебно како намалување на премиите. Стапката на цилмеризација, која се користи при пресметка на математичката резерва изнесува 3.5% (2018: 3,5%).

За пресметките користена е годишна техничка каматна стапка со висина од 3% за договорите склучени до 31.12.2015 година, односно годишна техничка каматна стапка со висина од 2,25% за договорите склучени од 01.01.2016 година. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите, примената на техничка каматна стапка со висина од 2,25%, започна од 01.11.2015 година.

За пресметките користени се југословенски општи табели за смртност за мажи 1980/1982 година со модификации за договорите склучени до 30.06.2012 г., Општата таблица на моралитет на Република Србија за 2000/2002 година за машка популација со модификација за договорите склучени од 01.07.2012 г. до 31.12.2015 г. и Општа таблица на моралитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација за договорите склучени по 01.01.2016 г. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите користена е Општа таблица на моралитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација од 01.11.2015 г.

Покрај општата таблица на смртност, кај договорите од ГДД1 тарифата користени се и соодветни Табелци на веројатности за настанување на одредени тешки болести на Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација, а кај договорите од РДД13 тарифата користени се и соодветни табели на веројатност за настанување на одредени тешки болести која се применува за дополнително осигурување спрема Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација.

За договорите од ЕРД1 и ЕРД11 тарифите, чија примена започна од 01.01.2016 г., користена е Австриска рента таблица (AVÖ2005R) за мажи и жени, модифицирана заради очекуваното зголемување на животниот век на населението, согласно искуството на основачот и другите членки на групацијата.

Математичката резерва на крајот на годината е пресметана со линеарна интерполација од математичката резерва на почетокот и на крајот на осигурителната година.

За ФЛД1 тарифата, осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови во случај на смрт и доживување не се пресметува математичка резерва. Постои само посебна резерва која е еднаква на вредноста на инвестициската сметка која е директно поврзана со уделите во инвестицискиот фонд. Формулата прикажува приближна вредност на денот на проценка, која е еднаква на производот на бројот на удели на инвестицискиот фонд кои ги поседува осигуреникот на својата инвестициска сметка и вредноста на уделите на фондот.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Договори за реосигурување

Во 2019 година активни се следните договори за реосигурување:

Реосигурител	Вид на реосигурување
Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Република Австрија	1) Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања, осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови и дополнителни осигурувања поврзани со нив (Quota Share договор), освен инвалидитет како последица на незгода (максимална сума од ЕУР 35.000).
	2) Договор по ризик со кој е покриено дополнително осигурување на инвалидитет како последица од незгода (максимална сума од ЕУР 50.000); Quota Share договор.
	3) Договор по настан со кој е покриено дополнително осигурување кон осигурувањето на живот (смрт или инвалидитет како последица на незгода, болнички дневници и други бенефиции при хоспитализација, работна неспособност). Excess of loss договор (максимална сума од ЕУР 4.500.000). Договор по настан со кој е покриено целокупно работење во врска со осигурување на живот и дополнително здравствено осигурување со исклучок на дополнително осигурување за смрт, инвалидност и работна неспособност како последица од незгода – кумулативно; X/L договор со максимален самопридржај по живот 35.000 Евра (максимална сума од ЕУР 2.250.000).
Grupama Express Life (претходен назив SOGE Life) / Бугарија	1) Договор по ризик со кој е покриено групно животно осигурување со дополнително осигурување на индивидуални корисници на банкарски производи во случај на смрт од било која причина, смрт поради несреќен случај, трајна и целосна загуба на самостојност и целосна и трајна инвалидност, Quota Share договор со учество на цедент 25% и учество на реосигурувач 75% за штети до 125.000 Евра и дополнителен Surplus за штети над 125.000 Евра, со кој реосигурителот покрива 100% од износот на штети над 125.000 ЕУР, со самопридржај 31.250 Евра; максимална сума ЕУР 250.000.
Münchener Rueckversicherungs- Gesellschaft / СР Германија	1) Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања и осигурување на живот поврзано со инв. фондови вклучувајќи ги и дополнителните осигурувања, освен инвалидитет како последица на незгода; Surplus договор со самопридржај; максимална одговорност од ЕУР 280.000 (освен за работна неспособност); учество во добивка.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзијата, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските. На 31 декември 2019 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 2.315.888 илјади (2018: МКД 2.055.089 илјади). Овие средства се состојат од парични средства, депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија. На 31 декември 2019 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 79.991 илјади (2018: МКД 83.000 илјади). Овие средства се состојат од депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија. Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат математичките резерви:

	2019	2018
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарски сметки	31.133	57.671
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ	494.000	373.000
Обврзници и други хар. од вред. за кои гарантира РСМ	1.790.755	1.624.418
	<u>2.315.888</u>	<u>2.055.089</u>
Обврски (Математички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	2.305.799	2.029.461
Дел за реосигурителот	(6.211)	(6.161)
	<u>2.299.588</u>	<u>2.023.300</u>
Покриеност на математичката резерва	<u>16.300</u>	<u>31.789</u>

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

	2019	2018
Средства		
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ	20.000	23.000
Обврзници и други хартии од вредност за кои гарантира РСМ	59.991	60.000
	<u>79.991</u>	<u>83.000</u>
Обврски (Технички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	86.341	83.435
Дел за реосигурителот	(35.504)	(29.788)
	<u>50.837</u>	<u>53.647</u>
Покриеност на техничките резерви	<u>29.154</u>	<u>29.353</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки не смеат да надминат 3% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување; краткорочните и долгорочните депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување, како и обврзниците или другите должнички хартии од вредност за кои гарантира Република Северна Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување. На 31 декември 2019 година паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 1,3% (2018: 2,8%), депозити во банки изнесуваат 21,3% (2018: 18,2%), додека државните обврзници изнесуваат 77,3% (2018: 79%) од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување.

На 31 декември 2019 година депозитите во банки изнесуваат 25% (2018: 27,7%), додека државните обврзници изнесуваат 75% (2018: 72,3%) од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување зависи од веројатноста за настанување на смрт, калкулирана во таблиците за смрт. Осигурените настани се случајни и нивниот број и висина ќе варира во зависност од степенот на воспоставените статистички техники. Поголемото портфолио на слични договори покажува помала варијабилност во настанувањето на ризикот.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

(i) Географска и секторска концентracија

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентracија кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(ii) Концентracија од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

5.1 Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување и обврските за реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

(i) Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања (орочени депозити и должнички хартии од вредност).

Според раководството на Друштвото, должничките финансиски средства не се изложени на каматен ризик, со оглед на фактот дека најголем дел од нив се со фиксна камата (државни обврзници).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни. Финансиските средства на Друштвото се прикажани во табелата подолу:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

31 декември 2019	Инструменти со фиксна каматна стапка						
	Вкупно	Променлива	3 месеци				Некаматон осни
		каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	до 1 година	1 до 5 години	
Средства							
Финансиски средства							
- Орочени депозити	514.000	84.000	-	33.000	77.000	320.000	-
- Заеми	4.344	-	-	-	-	4.344	-
- Хартии од вредност расположиви за продажба	2.202.698	-	-	-	-	232.256	1.970.442
- Инвестициски фонд	32.667	-	-	-	-	-	32.667
- Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	1.109	-	-	-	-	-	1.109
Средства од реосигурување	41.754	-	-	-	-	-	41.754
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	84.026	-	-	-	-	-	84.026
Парични средства и паричен еквивалент	43.847	-	43.847	-	-	-	-
Активни временски разграничувања	26	-	-	-	-	-	26
Обврски							
Резерви по договори за осигурување	(2.393.248)	-	-	-	-	-	(2.393.248)
Обврски кон реосигурители	(10.726)	-	-	-	-	-	(10.726)
Останати обврски	(57.101)	-	-	-	-	-	(57.101)
Пасивни временски разграничувања	(3.495)	-	-	-	-	-	(3.495)
Неусогласеност на средствата и обврските	459.901	84.000	43.847	33.000	77.000	556.600	1.970.442 (2.304.988)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

31 декември 2018	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка				
		Променли ва каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Над 5 Некаматно сн
Средства						
Финансиски средства						
- Орочени депозити	545.000	78.000	-	137.000	186.000	144.000
- Заеми	4.077	-	-	-	4.077	-
- Хартии од вредност расположиви за продажба						
Средства од реосигурување	1.851.943	-	-	21.928	64.891	1.765.124
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	35.949	-	-	-	-	35.949
Парични средства и паричен еквивалент	77.509	-	-	-	-	77.509
Активни временски разграничувања	73.998	-	73.998	-	-	-
Обврски	38	-	-	-	-	38
Резерви по договори за осигурување	(2.112.896)	-	-	-	-	(2.112.896)
Обврски кон реосигурители	(10.451)	-	-	-	-	(10.451)
Останати обврски	(52.367)	-	-	-	-	(52.367)
Пасивни временски разграничувања	(3.541)	-	-	-	-	(3.541)
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување	(754)	-	-	-	-	(754)
Неусогласеност на средствата и обврските	(408.505)	78.000	73.998	158.928	250.891	148.077
					1.765.124	(2.066.513)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така што концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај финансиските инструменти во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи во предвид дека Друштвото најмногу вложува во државни записи, државни обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се повратат. Максималната изложеност на Друштвото кон кредитниот ризик е презентирано во табелата подолу:

	2019	2018
Финансиски средства		
- Орочени депозити	514.000	545.000
- Заеми	4.344	4.077
- Хартии од вредност расположливи за продажба	2.202.698	1.851.943
- Инвестициски фонд	32.667	-
- Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	1.109	-
Средства од реосигурување	41.754	35.949
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	84.026	77.509
Парични средства и парични еквиваленти	43.847	73.998
Вкупно	2.924.471	2.588.476

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик (продолжение)

Паричните средства и паричните еквиваленти, останатите побарувања, средствата за реосигурување, орочените депозити, и должничките хартии од вредност не се обезвреднети. Средствата од реосигурување се побарувања од реосигурители со кредитен рејтинг од А+ според Стандард и Пурс Кредитен рејтинг агенцијата.

Структурата на доспеаноста на побарувања по основ на осигурување е презентирана подолу:

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
0-30 дена	26.290	-	26.290	-
31-60 дена	9.102	910	8.192	10%
61-120 дена	202	62	140	31%
121-270 дена	335	171	164	51%
271-365 дена	25	18	7	71%
Над 365 дена	50	50	-	100%
31 декември 2019	36.004	1.211	34.793	3,36%

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
0-30 дена	23.384	-	23.384	-
31-60 дена	9.939	994	8.945	10%
61-120 дена	285	88	197	31%
121-270 дена	76	39	37	51%
271-365 дена	17	12	5	71%
Над 365 дена	35	35	-	100%
31 декември 2018	33.736	1.168	32.568	3,46%

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизиот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

31 декември 2019	МКД	ЕУР	Вкупно
Вложувања	546.667	2.208.151	2.754.818
Дел за реосигурување во БТР	-	41.754	41.754
Побарувања	6.441	77.585	84.026
Парични средства и парични еквиваленти	43.847	-	43.847
Активни временски разграничувања	26	-	26
Вкупно средства	596.981	2.327.490	2.924.471

Бруто технички резерви	-	2.393.248	2.393.248
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	11.343	56.484	67.827
Пасивни временски разграничувања	1.066	2.429	3.495
Вкупно обврски	12.409	2.452.161	2.464.570
Нето вредност	584.572	(124.671)	459.901

31 декември 2018	МКД	ЕУР	Вкупно
Вложувања	545.000	1.856.020	2.401.020
Дел за реосигурување во БТР	-	35.949	35.949
Побарувања	10.071	67.438	77.509
Парични средства и парични еквиваленти	73.998	-	73.998
Активни временски разграничувања	38	-	38
Вкупно средства	629.107	1.959.407	2.588.514

Бруто технички резерви	-	2.112.896	2.112.896
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на дог. за рео.	-	754	754
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	10.316	52.502	62.818
Пасивни временски разграничувања	726	2.815	3.541
Вкупно обврски	11.042	2.168.967	2.180.009
Нето вредност	618.065	(209.560)	408.505

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

(iv) Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски
(продолжение)

31 декември 2019	До 1 година	Од 1 до 3 години	Од 3 до 5 години	Од 5 до 10 години	Над 10 години	Вкупно
Вкупно средства						
Вложувања	126.109	389.000	236.600	-	2.003.109	2.754.818
Дел за реосигурување во БТР	1.272	2.447	2.878	8.923	26.234	41.754
Побарувања	80.433	3.593	-	-	-	84.026
Парични средства	43.847	-	-	-	-	43.847
Активни временски разграничувања	26	-	-	-	-	26
	251.687	395.040	239.478	8.923	2.029.343	2.924.471
Вкупно обврски						
Бруто технички резерви	72.881	140.235	164.971	511.460	1.503.701	2.393.248
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	67.827	-	-	-	-	67.827
Пасивни временски разграничувања	3.495	-	-	-	-	3.495
	144.203	140.235	164.971	511.460	1.503.701	2.464.570
Рочна неусогласеност	107.484	254.805	74.507	(502.537)	525.642	459.901

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (продолжение)

31 декември 2018	До 1 година	Од 1 до 3 години	Од 3 до 5 години	Од 5 до 10 години	Над 10 години	Вкупно
Вкупно средства						
Вложувања	472.819	159.000	4.077	232.291	1.532.833	2.401.020
Дел за реосигурување во БТР	1.179	1.659	2.501	7.331	23.279	35.949
Побарувања	76.252	1.257	-	-	-	77.509
Парични средства	73.998	-	-	-	-	73.998
Активни временски разграничувања	38	-	-	-	-	38
	624.286	161.916	6.578	239.622	1.556.112	2.588.514
Вкупно обврски						
Бруто технички резерви	69.310	97.499	147.000	430.901	1.368.186	2.112.896
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	63.572	-	-	-	-	63.572
Пасивни временски разграничувања	3.541	-	-	-	-	3.541
	136.423	97.499	147.000	430.901	1.368.186	2.180.009
Рочна неусогласеност	487.863	64.417	(140.422)	(191.279)	187.926	408.505

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот

Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши работи на осигурување, како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи.

Капиталот на друштвото за осигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност.

Цели на Друштвото во поглед на управувањето со капиталот се:

- Да соодветствува со барањата за капитал согласно законската регулативата;
- Да одржи стабилна и квалитетна капитална база која ќе го поддржи развојот на друштвото.

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Одделните вложувања на капиталот можат да изнесуваат најмногу до: 60% за вложувања во недвижности; 15% за вложувања во аконтации и заеми што друштвото според Општите услови на осигурувањето ги одобрува со презентација на сопствените полиси за кои премијата е навремено уплатена, при што одделното вложување во вакви заеми не може да надмине 1% од капиталот. Друштвото може неограничено да ги вложува средствата на капиталот во државни хартии од вредност, банки и да одобрува заеми на правни лица со обезбедување на банкарска гаранција, притоа почитувајќи ги принципите на ликвидност, сигурност и рентабилност. Вкупните финансиски вложувања во една банка можат да изнесуваат најмногу до 25% од капиталот. Вкупните финансиски вложувања кај поединечен субјект кој не е банка, можат да изнесуваат најмногу до 10% од капиталот.

На 31 декември 2019 година Друштвото има вложувања од капиталот во државни хартии од вредност, удели во инвестиционен фонд, парични средства во банки и заеми. Вкупните заеми одобрени од Друштвото претставуваат 1,1% од капиталот на Друштвото. На 31 декември 2019 година Друштвото нема депозити во банки како вложувања од капиталот.

Друштвото го пресметува потребното ниво на маргината на солвентност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Маргина на солвентност и користењето на сопствените средства редовно се следат од раководството на Друштвото, при што се користат техники кои се пропишани согласно законската регулатива.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Потребното ниво на маргина на солвентност за осигурување на живот е прикажано подолу:

		2019	2018
Бруто математичка резерва	1	2.305.798	2.029.461
Нето математичка резерва	2	2.299.588	2.023.300
Коефициент 1 ([3]=[2]/[1] или 0,85, доколку е помал)	3	0.997	0.997
Релевантен фактор	4	4%	4%
Прв резултат ([5]=[1]*[3]*[4])	5	91.983	80.932
	6	50	91
Бруто ризичен ризик од смрт до 3 години	7	261	2.864
капитал (доколку не ризик од смрт од 3 до 5 години	8	13.042.609	12.817.577
е негативен број) ризик од смрт (освен [6] и [7])			
Вкупно ([6]*0,1% + [7]*0,15% + [8]*0,3%)	9	39.128	38.457
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	10	13.036.710	12.814.371
Коефициент 2 ([11]=[10]/([6]+[7]+[8]) или 0,50, доколку е помал)	11	0.999	0.999
Втор резултат ([12]=[9]*[11])	12	39.109	38.439
Капитализирани средства	13	-	-
Пресметана маргина на солвентност за осигурување на живот	14	131.093	119.371

Потребното ниво на маргина на солвентност за осигурување каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот (класа 21) е прикажано подолу:

		2019	2018
Бруто резерва	1	1.109	-
Нето резерва	2	1.070	-
Коефициент 1 ([3]=[2]/[1] или 0,85, доколку е помал)	3	0.965	-
Релевантен фактор	4	4%	-
Прв резултат ([5]=[1]*[3]*[4])	5	43	-
	6	-	-
Бруто ризичен ризик од смрт до 3 години	7	-	-
капитал (доколку не ризик од смрт од 3 до 5 години	8	126.520	-
е негативен број) ризик од смрт (освен [6] и [7])			
Вкупно ([6]*0,1% + [7]*0,15% + [8]*0,3%)	9	380	-
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	10	126.481	-
Коефициент 2 ([11]=[10]/([6]+[7]+[8]) или 0,50, доколку е помал)	11	0.999	-
Втор резултат ([12]=[9]*[11])	12	379	-
Капитализирани средства	13	-	-
Пресметана маргина на солвентност за осигурување каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот	14	422	-

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Потребното ниво на маргина на солвентност за дополнително осигурување кон осигурувањето на живот е прикажано подолу:

		2019	2018
Бруто полисирана премија	1	65.133	60.816
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	11.724	10.947
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	-	-
Вкупен износ од Бруто полисираната премија ([4]=[2] + [3])	4	11.724	10.947
Бруто исплатени штети	5	10.280	5.873
Нето исплатени штети	6	7.017	4.318
Коефициент ([7]=[6]/[5] или 0.50 доколку е помал)	7	0,683	0,735
Пресметана маргина на солвентност за допол. осиг. ([8]=[4]*[7])	8	8.002	8.048
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност		<u>139.517</u>	<u>127.419</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Пресметката на капиталот на Друштвото е како што следи:

	Ознака	2019	2018
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5+I6+I7+I8+I9+I10+I11+I12+I13)	I	394.060	363.184
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	183.999	183.999
Премии од емитирани обични акции	I2	-	-
Законски и статутарни резерви	I3	118.329	100.477
Пренесена нераспределена добивка	I4	94.075	78.738
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	10	30
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	-	-
Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба мерени по објективна вредност	I9	-	-
Нереализирана загуба од вреднување на финансиските средства расположливи за продажба	I10	2.333	-
Нето негативни ревалоризациски резерви и останатите разлики од вреднување коишто произлегуваат од вложувања во придружени друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на методот на главнина	I11	-	-
Останати одбивни ставки поради непочитување на ограничувањата при вложување на средствата од капиталот, предвидени во членот 73-а од ЗСО	I12	-	-
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4+II5+II6), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	2.381	-
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-	-
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	-	-
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на сопственичките инструменти коишто се расположливи за продажба и мерени по објективна вредност	II5	2.381	-
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на должничките инструменти расположливи за продажба, мерени по објективна вредност	II6	-	-
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	396.441	363.184
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-	-
КАПИТАЛ I + II – IV	V	396.441	363.184
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	139.517	127.419
Капитал	VI3	396.441	363.184
Гарантен фонд	VI4	184.457	184.485
Вишок/(недостаток) на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 - VI4)	VI5	211.985	178.699
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7	256.924	235.765

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

6. Објективна вредност

31 декември 2019

Финансиски средства

- Орочени депозити
- Хартии од вредност расположливи за продажба
- Заеми на иматели на полиси
- Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик
- Средства од реосигурување
- Побарувања
- Парични средства и паричен еквивалент
- Активни временски разграничувања

	Заеми и побарувања достапни	Чувани-до-	Расположлив и за продажба	Останата амортизирана набавна вредност	Вкупна -ствена вредност	Објективна вредност
	-	-	-	514.000	514.000	514.000
	-	-	2.235.365	-	2.235.365	2.235.365
	-	-	-	4.344	4.344	4.344
	-	-	1.109	-	1.109	1.109
	-	-	-	41.754	41.754	41.754
	-	-	-	84.026	84.026	84.026
	-	-	-	43.847	43.847	43.847
	-	-	-	26	26	26
	-	-	2.236.474	687.997	2.923.362	2.923.362

Финансиски обврски

- Резерви по договори за осигурување
- Обврски кон реосигурители
- Пасивни временски разграничувања
- Останати обврски

	-	-	-	2.393.248	2.393.248	2.393.248
	-	-	-	10.726	10.726	10.726
	-	-	-	3.495	3.495	3.495
	-	-	-	57.101	57.101	57.101
	-	-	-	2.464.570	2.464.570	2.464.570

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

6. Објективна вредност (продолжение)

	Заеми и Чувани-до- побарувања достапност	Расположлив и за продажба	Останата амортизирана набавна вредност	Вкупна сметковод ствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2018					
Финансиски средства					
- Орочени депозити	-	-	545.000	545.000	545.000
- Хартии од вредност расположливи за продажба	-	1.851.943	-	1.851.943	1.851.943
- Заеми на иматели на полиси	-	-	4.077	4.077	4.077
Средства од реосигурување	-	-	35.949	35.949	35.949
Побарувања	-	-	77.509	77.509	77.509
Парични средства и паричен еквивалент	-	-	73.998	73.998	73.998
Активни временски разграничувања	-	-	38	38	38
	-	1.851.943	736.571	2.588.514	2.588.514
Финансиски обврски					
Резерви по договори за осигурување	-	-	2.112.896	2.112.896	2.112.896
Обврски кон реосигурители	-	-	10.451	10.451	10.451
Пасивни временски разграничувања	-	-	3.541	3.541	3.541
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување	-	-	754	754	754
Останати обврски	-	-	52.367	52.367	52.367
	-	-	2.180.009	2.180.009	2.180.009

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Премии

	2019	2018
Бруто полисирана премија за осигурување		
Осигурување живот	478.345	452.902
Осигурување на живот кога инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот	4.534	-
Дополнително осигурување незгода	65.498	61.135
	548.377	514.037
Бруто полисирана премија дадена во реосигурување:		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(24.655)	(23.807)
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	(878)	(1.627)
-Groupama Life Express / Бугарија	(28.995)	(25.000)
	(54.528)	(50.434)
Промена во бруто резерва за преносна премија на неживот (дополнително)	26	344
Промена во бруто резерва за преносна премија на неживот (дополнително) за реосигурување:		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	53	(147)
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	(70)	22
	(17)	(125)
	493.858	463.822

8. Приходи од вложувања

	2019	2018
Приходи од камати:		
-Камати од обврзници	81.349	67.522
-Камати од заеми дадени на сопственици на полиси	341	342
-Камати од депозити	10.281	11.835
	91.971	79.699
 Позитивни курсни разлики	 101	 276
Нереализирани добивки од прод. на удели	55	-
Приходи од амортизација на обврзници	109	4
Вкупно приходи од вложувања	92.236	79.979

Од вкупниот износ на приходи од вложувања МКД 75.496 илјади (2018: МКД 69.621 илјади) се остварени од вложување на средствата кои ја покриваат математичката резерва, МКД 2.308 илјади (2018: МКД 2.301 илјади) од вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви, а МКД 14.432 илјади (2018: МКД 8.057 илјади) остварени од вложување од средствата кои не ја покриваат математичката резерва и/или техничките резерви.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

9. Приходи по основ на провизии од реосигурување

	2019	2018
Приходи по основ на провизии од реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	9.871	9.236
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	526	781
-Groupama Life Express / Бугарија	5.724	4.395
	16.121	14.412

10. Настанати штети-нето

	2019	2018
Бруто износ на штети		
-Бруто исплатени штети	(126.319)	(122.405)
-Бруто исплатени штети – дел за реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	8.076	5.235
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	-	28
-Groupama Life Express / Бугарија	7.800	7.475
	15.876	12.738
	(110.443)	(109.667)
Промени во бруто резерви за штети		
-Промени во бруто резерви за настанати и пријавени штети	7.703	(18.290)
-Промени во бруто резерви за настанати и непријавени штети	(10.636)	(6.540)
	(2.933)	(24.830)
Промени во бруто резерви за штети-дел за реосигурување		
-Промени во резерва за настанати и непријавени штети –дел за реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(738)	1.861
-Groupama Life Express	6.472	6.977
	5.734	8.838
	(107.642)	(125.659)

11. Промени во останати технички резерви-нето

	2019	2018
Промени во бруто математичка резерва		
-Промени во бруто математичка резерва	(268.352)	(242.878)
-Промени во бруто резерви за удел во добивка	(5.954)	(5.084)
-Промени во бруто резерви за учество во добивка	2.721	2.008
-Промени во бруто резерви за преносна премија-животно	(4.752)	(1.323)
-Промени во посебна резерва за unit - linked	(1.109)	-
	(277.446)	(247.277)
Промени во бруто математичка резерва-дел во реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	243	142
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	(155)	9
	88	151
	(277.358)	(247.126)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

12. Нето трошоци за спроведување на осигурување

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Трошоци за стекнување		
-Провизија за брокерски друштва и застапници	(87.961)	(73.891)
-Бруто плати за вработените во внатрешна продажна мрежа	(4.873)	(4.724)
- Останати трошоци за стекнување	(3.049)	(7.984)
	<u>(95.883)</u>	<u>(86.599)</u>
Административни трошоци		
-Амортизација на материјални и нематеријални средства	(1.871)	(1.316)
-Плати, даноци и придонеси од и за плати	(17.112)	(15.863)
Останати административни трошоци		
- Трошоци за услуги	(18.970)	(16.031)
- Материјални трошоци	(904)	(996)
- Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	(3.265)	(3.113)
	<u>(42.122)</u>	<u>(37.319)</u>
	<u>(138.005)</u>	<u>(123.918)</u>

13. Трошоци од вложувања

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Трошоци за камати	(17)	(44)
Негативни курсни разлики	(571)	(254)
Расходи од амортизација на обврзници	(138)	(60)
	<u>(726)</u>	<u>(358)</u>

14. Останати осигурителни технички трошоци намалени за трошоци на реосигурување

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Трошоци за надомест на Агенција за супервизија на осигурување	(4.118)	(3.760)
Отпис на мали износи по полиси	(441)	(401)
Трошоци за променлива провизија	(3.188)	(2.075)
	<u>(7.747)</u>	<u>(6.236)</u>

Трошоците за променлива провизија се однесуваат на провизија за Охридска Банка пресметана според финансискиот протокол бр. 05-243/1 од 28.05.2012 и претставува 25% од техничкиот резултат за спроведување на кредитното животно осигурување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

15. Данок на добивка

Признаен во билансот на успех

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Тековен данок од добивка	(7.558)	(6.206)
	<u>(7.558)</u>	<u>(6.206)</u>

Усогласување со применетата даночна стапка

	2019	2019	2018	2018
	%	<u>72.555</u>	%	<u>56.885</u>
Добивка пред оданочување	%	<u>72.555</u>	%	<u>56.885</u>
Данок од добивка	(10,0%)	(7.255)	(10,0%)	(5.689)
Расходи непризнаени за даночни цели	(0,4%)	(303)	(0,9%)	(517)
Вкупен данок на добивка	(10,4%)	(7.558)	(10,9%)	(6.206)

16. Нематеријални средства

	Софтвер	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2018	673	673
На 31 декември 2018	<u>673</u>	<u>673</u>
На 1 јануари 2019	673	673
Зголемување	-	-
На 31 декември 2019	<u>673</u>	<u>673</u>
Амортизација		
На 1 јануари 2018	(600)	(600)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(43)	(43)
На 31 декември 2018	<u>(643)</u>	<u>(643)</u>
На 1 јануари 2019	(643)	(643)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(20)	(20)
На 31 декември 2019	<u>(663)</u>	<u>(663)</u>
Сметководствена вредност		
На 31 декември 2018	<u>30</u>	<u>30</u>
На 31 декември 2019	<u>10</u>	<u>10</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

17. Недвижности, опрема и останати средства

	Опрема и мебел	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2018	4.861	4.861
Зголемување	6.354	6.354
На 31 декември 2018	11.215	11.215
На 1 јануари 2019	11.215	11.215
Зголемување	355	355
На 31 декември 2019	11.570	11.570
Амортизација		
На 1 јануари 2018	(4.082)	(4.082)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(1.273)	(1.273)
На 31 декември 2018	(5.355)	(5.355)
На 1 јануари 2019	(5.355)	(5.355)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(1.851)	(1.851)
На 31 декември 2019	(7.206)	(7.206)
Сметководствена вредност		
На 31 декември 2018	5.860	5.860
На 31 декември 2019	4.364	4.364

На 31 декември 2019 година Друштвото нема дадени недвижности и опрема под залог (2018: нема).

18. Останати финансиски вложувања

	2019	2018
Финансиски вложувања расположливи за продажба		
-за покрите на математичка резерва	1.790.755	1.624.417
-за покрите на технички резерви	59.991	60.000
-за покрите на капитал	384.619	167.526
	2.235.365	1.851.943
Депозити, заеми и останати пласмани		
Дадени депозити		
-за покрите на технички резерви	20.000	23.000
-за покрите на капитал	-	149.000
-за покрите на математичка резерва	494.000	373.000
	514.000	545.000
Заеми		
-заеми на иматели на полиси (аванси за полиси за живот)	4.344	4.077
	4.344	4.077
	2.753.709	2.401.020

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

18. Останати финансиски вложувања (продолжение)

На 31 декември 2019 година, Друштвото има финансиски вложувања расположливи за продажба во износ од МКД 2.202.698 илјади во државни обврзници кои имаат рокови на доспевање од 5 до 30 години (2018: од 2 до 30 години) и каматни стапки од 3% до 5% (2018: 3% до 5%). Износот од МКД 32.667 илјади се однесува на удели во инвестициски фонд.

На 31 декември 2019 година, Друштвото има депозити во домашни банки кои имаат рокови на доспевање од 2 до 36 месеци (2018: од 12 до 37 месеци) и каматни стапки од 1,64% до 3% (2018: 1,6% до 3%).

19. Побарувања од непосредни работи на осигурување

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Побарувања по основ на премии		
Побарувања по основ премии за осигурување	36.004	33.736
Исправка на вредност на побарувања	<u>(1.211)</u>	<u>(1.168)</u>
	<u>34.793</u>	<u>32.568</u>

Заклучно со 31 декември 2019 година, Друштвото склучило 2.219 (2018: 2.074) нови полиси или вкупно активни договори со состојба на 31 декември 2019 година од 17.433 осигурителни полиси (2018: 16.405 активни полиси) за животна осигурување.

Движењето на исправката на вредноста во текот на годината е како што следи:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
На 1 јануари:	(1.168)	(1.451)
дополнителна исправка на вредност:	(323)	(250)
ослободување на исправка на вредност:	280	533
На 31 декември	<u>(1.211)</u>	<u>(1.168)</u>

20. Парични средства и парични еквиваленти

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Парични средства во домашни банки	12.431	16.077
Парични средства во благајна	7	-
Издвоени парични средства за покрите на математичка резерва	31.133	57.671
Останати парични еквиваленти-бизнис картички	<u>276</u>	<u>250</u>
	<u>43.847</u>	<u>73.998</u>

Парите на денарски жиро сметки во домашни банки имаат варијабилни годишни камати, што зависи од банките, и истите можат да се менуваат, што е дискреционо право на секоја банка.

Во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето, друштвата се должни да отворат посебна сметка во банка на која се држат средствата што ја покриваат математичката резерва и преку која се извршуваат сите поединечни трансакции поврзани со математичката резерва.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

21. Останати побарувања

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Побарувања по основ на финансиски вложувања		
- Побарувања по основ на камати од обврзници	42.792	34.870
- Побарувања по основ на камати од депозити	6.441	10.071
	49.233	44.941

22. Акционерски капитал и резерви

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 обични акции (2018: 3.000 обични акции) со номинална вредност од ЕУР 1000 по акција, односно вкупно ЕУР 3.000.000 (2018: ЕУР 3.000.000). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Согласно законската регулатива дивиденди може да се исплатуваат откако ќе бидат покриени сите акумулирани загуби. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Сопственичката структура на акционерскиот капитал на 31 декември 2019 и 2018 година е следна:

	Акционерски капитал ЕУР 2019	Акционерски капитал ЕУР 2018	Сопственичка структура % 2019	Сопственичка структура % 2018
Акционер				
Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft Австрија	3.000.000	3.000.000	100%	100%
	3.000.000	3.000.000	100%	100%

Дивиденди

По денот на изготвување на билансот на состојба, Одборот на директори на Друштвото во согласност со утврденото право, според законските прописи донесе предлог одлука за распоред на дел од добивката за исплата на дивиденда во износ од МКД 18.445.680 односно 6.148 денари по акција (2018: 18.448.500 односно 6.149,5 денари по акција).

Во текот на 2019 година беше исплатена дивиденда во износ од МКД 18.448.500 (2018: МКД 16.602.489).

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

22. Акционерски капитал и резерви (продолжение)

Резерви на сигурност

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

23. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување

	2019			2018		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Математичка резерва	2.305.799	(6.211)	2.299.588	2.029.461	(6.161)	2.023.300
Посебна резерва за unit-linked	1.109	(39)	1.070	-	-	-
Преносна премија	18.268	(5.413)	12.855	18.295	(5.430)	12.865
Резерви за штети	68.072	(30.091)	37.981	65.140	(24.358)	40.782
	2.393.248	(41.754)	2.351.494	2.112.896	(35.949)	2.076.947

(i) Анализи на резервите по договори за осигурување

	Осигурување од живот	Дополнително осигурување	Осиг. каде инв. ризик го превзема осиг.	Вкупно
Математичка резерва	2.305.215	584	-	2.305.799
Посебна резерва за унит линк	-	-	1.109	1.109
Преносна премија	-	18.268	-	18.268
Пренос за делот на реосигурителот	(6.211)	(5.413)	(39)	(11.663)
Резерви за штети	45.243	22.829	-	68.072
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(23.443)	(6.648)	-	(30.091)
31 декември 2019	2.320.804	29.620	1.070	2.351.494

	Осигурување од живот	Дополнително осигурување	Осиг. каде инв. ризик го превзема осиг.	Вкупно
Математичка резерва	2.029.021	440	-	2.029.461
Преносна премија	-	18.295	-	18.295
Пренос за делот на реосигурителот	(6.161)	(5.430)	-	(11.591)
Резерви за штети	41.791	23.349	-	65.140
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(18.086)	(6.272)	-	(24.358)
31 декември 2018	2.046.565	30.382	-	2.076.947

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

23. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување (продолжение)

(i) Анализи на резервите по договори за осигурување (продолжение)

Бруто технички резерви

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Бруто резерва за преносна премија	18.268	18.295
Бруто математичка резерва		
- преносни премии за животно осигурување	176.866	172.114
- математичка резер. по основ животно осиг.	2.008.748	1.740.395
- резерва за удел во добивка	109.798	103.844
- резерва за идни бонуси и попусти	10.387	13.108
	<u>2.305.799</u>	<u>2.029.461</u>
Посебна резерва за унит линк		
- посебна резерва за unit-linked	1.109	-
	<u>1.109</u>	<u>-</u>
Бруто резерви за штети		
- резерви за пријавени неисплатени штети	31.898	39.601
- резерви за настанати непријавени штети	34.192	23.642
- резерви за трошоци за штети	1.982	1.897
	<u>68.072</u>	<u>65.140</u>
	<u>2.393.248</u>	<u>2.112.896</u>

Реосигурување во бруто технички резерви

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Дел за реосигурување на преносна премија		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	5.039	4.949
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft Германија	413	481
	<u>5.452</u>	<u>5.430</u>
Дел за реосигурување на математичка резерва		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	6.049	5.843
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft Германија	162	318
	<u>6.211</u>	<u>6.161</u>
Дел за реосигурување за резерви за штети		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	8.558	9.296
- Groupama Life Express	21.533	15.062
	<u>30.091</u>	<u>24.358</u>
	<u>41.754</u>	<u>35.949</u>

24. Обврска за депозити кон реосигурителни компании

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Обврска за депозити кон реосигурителни компании		
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft Германија	-	754
	<u>-</u>	<u>754</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

25. Останати обврски

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Обврски од непосредни работи на осигурување		
- провизии на агенти и брокери	9.171	7.853
- примени аванси по премии	44.782	39.424
	<u>53.953</u>	<u>47.277</u>
Обврски поврзани со реосигурување		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	6.701	8.308
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	1.243	884
- Groupama Life Express/Бугарија	2.782	1.259
	<u>10.726</u>	<u>10.451</u>
Останати обврски		
- за плати на вработени	1.615	2.124
- обврски кон добавувачи во земјата и странство	477	310
- по договор за дело	172	11
- обврска за лиценца	859	2.626
- обврска кон Граве Недвижности-Скопје	25	19
	<u>3.148</u>	<u>5.090</u>
	<u>67.827</u>	<u>62.818</u>

26. Пасивни временски разграничувања

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Однапред пресметани трошоци	1.066	726
Одложено плаќање на провизии	2.429	2.815
	<u>3.495</u>	<u>3.541</u>

27. Потенцијални и преземени обврски

Судски спорови

Друштвото дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Друштвото издвојува резерви за судски спорови кои се вклучени во резервите за штети.

28. Усогласеност со законската регулатива

На 31 декември 2019 година Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви. Друштвото има доволно средства за покривање на техничката резерва и покривање на капиталот во целост.

На 31 декември 2019 година акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР или еквивалент од МКД 183.999 илјади на денот на уплатата на капиталот, додека гарантниот фонд изнесува 3.000.000 ЕУР или МКД 184.457 илјади на 31 декември 2019 година. Друштвото редовно го известува регулаторот - Агенцијата за супервизија на осигурувањето ("АСО") за капиталот на Друштвото преку кварталните извештаи.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

29. Оперативен лизинг

Друштвото во август 2019 година склучи нов договор за изнајмување на деловни простории, со рок до 31 декември 2023 година.

Обврски по неотповиклив оперативен лизинг се следниве:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Помалку од една година	5.275	5.731
Помеѓу една и пет години	21.059	28.657
	<u>26.334</u>	<u>34.388</u>

Во текот на годината завршена на 31 декември 2019 година, МКД 6.832 илјади беа признаени како трошок во билансот на успех како резултат на користење на оперативен лизинг (2018: МКД 4.274 илјади).

30. Трансакции со поврзани субјекти

Друштвото ги извршило следните трансакции со поврзани страни за годините што завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година:

Извештај за сеопфатна добивка (биланс на успех)

Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија – матична компанија

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Бруто полисирана премија дадена во реосигурување (белешка 7)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(24.655)	(23.807)
Промена во бруто резерва за преносна премија на (дополнително) за реосигурување (белешка 7)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	53	(147)
Приходи по основ на провизии од реосигурување (белешка 9)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	9.871	9.236
Бруто исплата на штета – дел за реосигурување (белешка 10)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	8.076	5.235
Промени во резерви за настанати и непријавени штети-дел за реосигурување (белешка 10)		
- Промени во резерва за настанати и непријавени штети – Реосигурување		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(738)	1.861
Промени во бруто математичка резерва - дел во реосигурување (белешка 11)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	243	142
Останати административни трошоци		
- Трошоци за услуги (Grazer Wechelseitige Versicherung AG)	(2.882)	(2.556)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

30. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

Извештај за финансиска состојба (биланс на состојба)

Реосигурување во бруто технички резерви

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Дел за реосигурување на преносна премија (белешка 23)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	5.039	4.949
Дел за реосигурување на математичка резерва (белешка 23)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	6.049	5.843
Дел за реосигурување за резерви за настанати пријавени штети (белешка 23)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	8.558	9.296
Обврски по основ на премија за реосигурување (белешка 25)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	6.701	8.308
Останати обврски (белешка 25)		
- Обврски за лиценца (Grazer Wechselseitige Versicherung AG) Австрија)	859	2.626

Извештај за сеопфатна добивка (биланс на успех)

Граве недвижности ДООЕЛ Скопје / Македонија - подружница на матичната компанија

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Трошок за закупнини (белешка 29)		
- Граве Недвижности ДООЕЛ Скопје/ Македонија	6.832	4.274

Извештај за финансиска состојба (биланс на состојба)

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Краткорочни обврски (белешка 25)		
- Граве Недвижности ДООЕЛ Скопје/ Македонија	25	19

30. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Друштвото, вклучени во Административни трошоци (види белешка 12) се како што следува:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Краткорочни користи за вработените	5.918	5.691
	<u>5.918</u>	<u>5.691</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

31. Последователни настани

По датумот на изготвување на билансот на состојба, не се случиле материјални настани коишто би требало да се објават во финансиските извештаи.

ФИЗИЧКИ ОБЕМ НА РАБОТЕЊЕ

Продукција – склучени осигурувања во 2019 година

Во текот на деловната 2019 година примени се 2.288 понуди за склучување на договори за осигурување на живот, од кои 1.575 со дополнително осигурување од последици на несрекен случај. Вкупната осигурена сума на продукцијата на осигурување на живот изнесува 25.945.391 евра.

Портфолио на Друштвото на ден 31.12.2019 година

Осигурителното портфолио на Друштвото се сосостои од следните договори за осигурување:

1. 7.659 договори за осигурување на живот за случај на смрт и доживување (мешовито осигурување со учество во добивка),
2. 2 договори за осигурување на живот за случај на смрт (ризико осигурување),
3. 1.343 договори за осигурување на живот за случај на доживување (со учество во добивка)
4. 8.276 договори за осигурување на живот за случај на смрт, тешка болест и доживување (мешовито осигурување со учество во добивка),
5. 153 договори каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот,
6. 13.467 дополнителни осигурувања на полисите на осигурување на живот
7. 2 договори за основно и дополнително осигурување без учество во добивката.

На ден 31.12.2019 година Друштвото имаше 17.433 активни полиси на осигурување на живот на кои се склучени 13.467 дополнителни осигурувања за случај на смрт поради незгода.

Штети

Заклучно со 31.12.2019 година Друштвото бележи расходи по основ надоместоци за штета од осигурување на живот и осигурување од последици на несрекен случај.

Исплатени штети	Износ
- Осигурување на живот:	115.724.997,00
- Дополнително осигурување за случај на смрт поради незгода:	491.383,00
- Дополнително осигурување за траен инвалидитет како последици на несрекен случај	9.789.016,00
- Дополнително здравствено осигурување	313.808,00
Вкупно исплатени штети	126.319.204,00
Резерва за пријавени штети	
- Осигурување на живот (69 штети) со вкупно резервиран износ	18.406.638,00
- Дополнително осигурување од последици на несрекен случај (217 штети) за кои е резервирано вкупно	13.124.806,00
- Дополнително осигурување за случај на смрт поради незгода (1 штета) со резервиран износ	366.700,00
Резерва за настанати но непријавени штети	
- Дополнително осигурување од последици на несрекен случај	8.257.422,00
- За осигурување на живот бранша 95	25.518.892,00
Резерва за трошоци за обработка на штети	1.918.693,00
Бруто резерви за штети	68.072.445,00

ПОДАТОЦИ ЗА АКЦИОНЕРСКИОТ КАПИТАЛ

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 обични акции (2018: 3.000 обични акции) со номинална вредност од ЕУР 1000 по акција, односно вкупно ЕУР 3.000.000 (2018: ЕУР 3.000.000). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Согласно законската регулатива дивиденди може да се исплатуваат откако ќе бидат покриени сите акумулирани загуби. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Сопственичката структура на акционерскиот капитал на 31 декември 2019 и 2018 година е следна:

	Акционерски капитал ЕУР 2019	Акционерски капитал ЕУР 2018	Сопственичка структура % 2019	Сопственичка структура % 2018
Акционер				
Grazer Wechselseitige Versicherung				
Aktiengesellschaft Австрија				
	3.000.000	3.000.000	100%	100%
	3.000.000	3.000.000	100%	100%

ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕ

Профитабилност

Повратот на капитал претставува однос помеѓу бруто добивката од редовното работење и капиталот на друштвото, додека повратот на средства е показател на оперативната способност на друштвото да ги употреби средствата за остварување на профит.

$$ROE = \frac{\text{Бруто добивка}}{\text{Капитал и резерви}} = \frac{72.554.896}{462.044.011} = 15,72\%$$

$$ROA = \frac{\text{Бруто добивка}}{\text{Просечна актива}} = \frac{72.554.896}{2.928.845.473} = 2,48\%$$

Солвентност

Суфицитот на капиталот над маргината на солвентност изнесува:

$$\begin{aligned} \text{Solvency Ratio} &= \frac{\text{Капитал и резерви} - \text{Маргина}}{\text{Маргина}} \\ &= \frac{462.044.011 - 139.517.206}{139.517.206} = 231,17\% \end{aligned}$$

ЗАКЛУЧОК

Нашата мисија е

Со нашето работење да креираме трајни и стабилни вредности во осигурувањето со цел да обезбедиме врвно осигурување на своите клиенти, и со тоа да ја оправдаме нивната доверба.

Нашата визија е

Да бидеме осигурително друштво кое првенствено се грижи за клиентите и е пример за стручност, професионалност и етичност.

Нашето мото е вложување, сигурност, стабилност, заштита и доверба.

Врз основа на искажаните податоци може да се заклучи дека деловната 2019 година беше успешна година. Граве осигурување АД Скопје успеа да го одржи нивото на продукцијата на планираниот тренд. Позитивниот развој на осигурителното портфолио и внимателната инвестициска политика преку рационализација на трошоци на спроведување на осигурувањето придонесе за висината на искажаниот деловен резултат.

Друштвото ќе ги вложи сите напори со средствата и стручните способности на своите вработени, оваа тенденција на пораст на бројот на осигурувањата и успешно водена деловна политика да се продолжи и во наредната деловна година.

Извршен директор
Зоран Стојановски

ОСИГУРИТЕЛНО ДРУШТВО
ЗА ОСИГУРУВАЊЕ
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Неревидирана
годишна сметка

ЕМБС: 06192491

Целосно име: Акционерско друштво за осигурување ГРАВЕ Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Сметка за животна осигурување

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2019

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	29.601,00			10.047,00
3	-- Останати нематеријални средства	29.601,00			10.047,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	5.860.638,00			4.363.215,00
8	-- Постројки и опрема	5.860.638,00			4.363.215,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	2.401.020.200,00			2.753.709.455,00
21	-- III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	2.401.020.200,00			2.753.709.455,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	1.851.943.512,00			2.235.364.982,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	1.851.943.512,00			2.235.364.982,00
28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	1.851.943.512,00			2.202.697.810,00
29	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти				32.667.172,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	549.076.688,00			518.344.473,00
36	-- Депозити	545.000.000,00			514.000.000,00
38	-- Останати дадени заеми	4.076.688,00			4.344.473,00
41	-- Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК(ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)				1.109.496,00
42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	35.948.298,00			41.754.043,00
43	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	5.429.878,00			5.413.146,00
44	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	6.161.227,00			6.210.603,00
45	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик				39.283,00
46	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	24.357.193,00			30.091.011,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	78.372.617,00			84.026.397,00
52	-- I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	32.568.191,00			34.793.347,00
53	-- Побарувања од осигуреници	32.568.191,00			34.793.347,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	45.804.426,00			49.233.050,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	44.940.461,00			49.233.050,00
61	-- Останати побарувања	863.965,00			
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	73.997.795,00			43.847.383,00
65	-- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	38.094,00			25.437,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	2.595.267.243,00			2.928.845.473,00
68	-- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	413.892.834,00			462.044.011,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	183.998.795,00			183.998.795,00
73	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	-958.360,00			644.149,00

74	-- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	101.435.592,00	118.328.622,00
75	-- Законски резерви	101.435.592,00	118.328.622,00
79	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	78.737.717,00	94.075.276,00
81	-- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	50.679.090,00	64.997.169,00
86	-- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	2.112.895.724,00	2.392.139.317,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	18.294.763,00	18.268.411,00
88	-- Бруто математичка резерва	2.029.461.189,00	2.305.798.461,00
89	-- Бруто резерви за штети	65.139.772,00	68.072.445,00
93	-- Г.БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК		1.109.496,00
94	-- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	321.237,00	300.040,00
95	-- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	321.237,00	300.040,00
98	-- Е.ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	754.668,00	
99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	63.862.018,00	69.757.513,00
104	-- II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	10.451.407,00	10.725.575,00
105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	53.410.611,00	59.031.938,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	47.276.368,00	53.952.495,00
108	-- Обврски кон вработените	2.124.116,00	1.615.204,00
109	-- Тековни даночни обврски	1.043.922,00	1.931.048,00
110	-- Останати обврски	2.966.205,00	1.533.191,00
112	-- С. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	3.540.762,00	3.495.096,00
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	2.595.267.243,00	2.928.845.473,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	559.900.058,00			604.075.865,00
202	-- I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	463.822.354,00			493.857.935,00
203	-- Бруто полисирана премија за осигурување	514.037.494,00			548.376.376,00
207	-- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	50.433.906,00			54.528.061,00
208	-- Промена во резервата за преносна премија	-343.806,00			-26.352,00
210	-- Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	-125.040,00			-16.732,00
211	-- II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	79.979.135,00			92.235.875,00
219	-- Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	79.975.419,00			92.127.189,00
220	-- Приходи од камати	79.699.407,00			91.970.637,00
221	-- Приходи по основ на курсни разлики	276.012,00			101.343,00
223	-- Нереализирани добивки од вложувања				55.209,00
228	-- Останати приходи од вложувања (229+233)	3.716,00			108.686,00
233	-- Останати приходи од вложувања	3.716,00			108.686,00
234	-- III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	16.093.636,00			17.965.483,00
235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	4.933,00			16.572,00
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	503.014.620,00			531.520.969,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	125.658.786,00			107.641.628,00
238	-- Бруто исплатени штети	122.404.576,00			126.319.204,00

241	-- Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ ретроцесија	12.737.817,00	15.876.431,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	24.829.680,00	2.932.673,00
244	-- Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	8.837.653,00	5.733.818,00
245	-- II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	247.125.733,00	276.287.896,00
246	-- Промени во математичка резерва, нето од реосигурување (247-248)	247.125.733,00	276.287.896,00
247	-- Промени во бруто математичка резерва	247.276.723,00	276.337.272,00
248	-- Промени во бруто математичка резерва-дел за соосигурување и реосигурување	150.990,00	49.376,00
255	-- III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (256-257)		1.070.213,00
256	-- Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот		1.109.496,00
257	-- Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот- дел за соосигурување и реосигурување		39.283,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	123.918.799,00	138.004.986,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	86.599.226,00	95.883.229,00
263	-- Провизија	73.891.374,00	87.960.529,00
264	-- Останати трошоци	7.984.213,00	3.049.391,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	4.723.639,00	4.873.309,00
267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	37.319.573,00	42.121.757,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	1.316.127,00	1.870.846,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	15.863.083,00	17.111.942,00
270	-- Плати и надоместоци	10.509.279,00	10.996.739,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	1.045.423,00	1.364.445,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	4.171.881,00	4.620.451,00
274	-- Останати трошоци за вработените	136.500,00	130.307,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	20.140.363,00	23.138.969,00
277	-- Трошоци за услуги	16.030.989,00	18.969.586,00
278	-- Материјални трошоци	996.230,00	903.930,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	3.113.144,00	3.265.453,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	357.564,00	725.500,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	357.564,00	725.500,00
288	-- Расходи за камати	44.061,00	16.508,00
289	-- Расходи за курсни разлики	253.951,00	570.525,00
295	-- Останати расходи од вложувања (296+297)	59.552,00	138.467,00
297	-- Загуби од обезвреднување на вложувањата и останати расходи од вложувања	59.552,00	138.467,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	6.236.119,00	7.747.193,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	6.236.119,00	7.747.193,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	-282.381,00	43.553,00

302	- - Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	-282.381,00	43.087,00
303	- - Останати финансиски и други расходи		466,00
306	- - Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	56.885.438,00	72.554.896,00
310	- - Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	56.885.438,00	72.554.896,00
312	- - Данок на добивка	6.206.348,00	7.557.727,00
315	- - ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	50.679.090,00	64.997.169,00
317	- - Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	16,00	15,00
318	- - Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00	12,00
324	- - ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	16.893,00	21.666,00
329	- - Добивка за годината	50.679.090,00	64.997.169,00
348	- - Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	50.679.090,00	64.997.169,00

Потпишано од:

Slavcho Strahilov
slavco.strahilov@grawe.at
CN=KibsTrust Qualified Certificate Services, OU=Class 2
Managed PKI Individual Subscriber CA, OU=Symantec
Trust Network, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KibsTrust Qualified Certificate Services

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.